
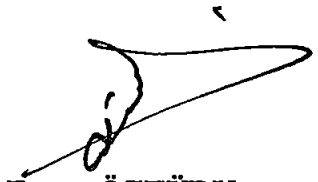
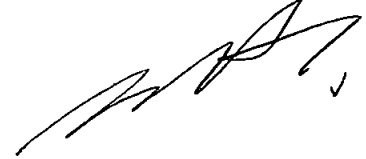

Tarih : 4/3/2026

Sayı : 108

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Hizmetler Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederiz.

 Tuba VURAL ÇOKAL Antalya Milletvekili	 Ercan ÖZTÜRK Düzce Milletvekili
	 Cüneyt ALDEMİR Tokat Milletvekili

TBMM BAŐKANLIĐI	
Tali Komisyon	Adalet , Dijital Mecralar , Kadın Erkek Fırsat EŐitliĐi Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Tarih: 4-3-2026	Esas No: 2/3566

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŐK. LIĞI
04 Mart 2026
Numara:

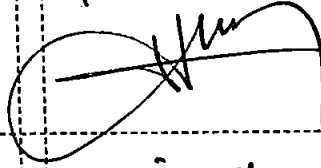
T B M M GENEL MURAK
04 Mart 2026
No: 1811426

Frank Ayteke
Adana mv.

Cemal YOKSEL
İstanbul mv.
Cemal Yökel

Yersal Tipioğlu
Kocaeli mv.

Sebnem BURSALI
İzmir Milletvekili

Emine Yavuz Göçer
Bursa Milletvekili

Nilgün Ök

Denizli MV

Meryem Göka
Meryem Lök
Konya mv.

Abdurrachim FIRAT
ERZURUM mv.

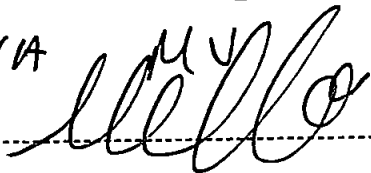

Hanny Merdaly
Kire
Hanny

Orhan Aker
Bayburt mv.

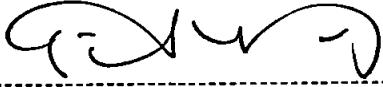

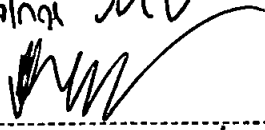
Melika Akçol
YALOVA mv.

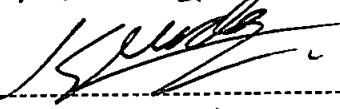

Gülden Koncağül
Tekirdağ mv.

Mehmet Akif Yılmaz
Kocaeli Mv.

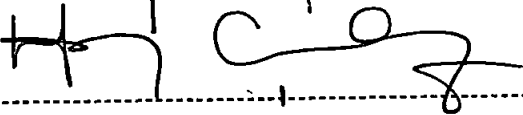
Osman Gökgele
Ankara Mv.

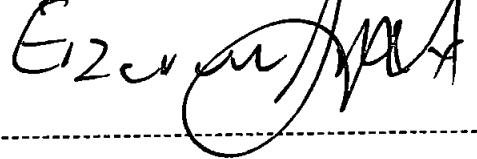
Kaan Köş
Ankara Mv.

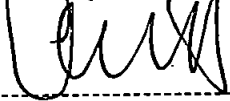
Cananir Ülkert
NİĞDE Mv.

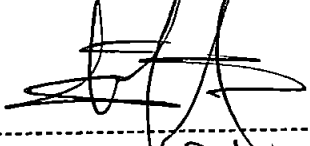
Mehmet Eyup ÖZKEGECİ
GİZLİANER Mv.

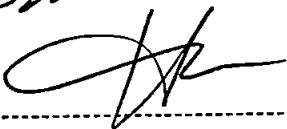
Diyadin ÖZBİN
Mevisehr Mv.

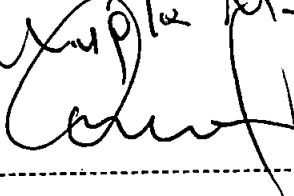
Hasan GİLEZ
Amasya Milletvekili

Fatma DÜCE
Ezercan Mv.

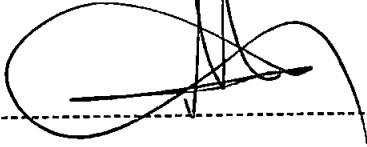
Saffet BÖZKURT
Zonguldak Milletvekili

ERTUĞRUL KOCACIK
SAKARYA Mv.

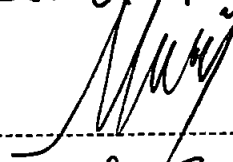
Haldun Uluç
Kastamonu Mv.

Yakup ÖZGÜZ
Mevisehr Mv.

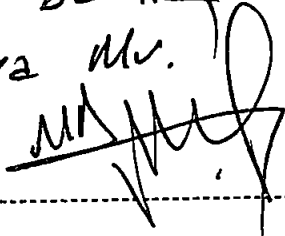
Murat Cahid Çingir
Kayseri M.V.

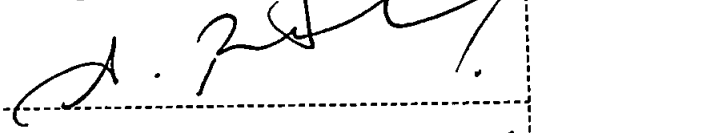
Mustafa ÖSÜZ
Burdur M.V.

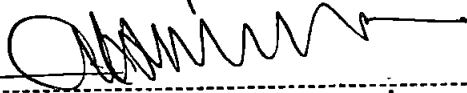
Mehmet Demir
Kütahya M.V.

Aziz Bekir
Kütahya M.V.

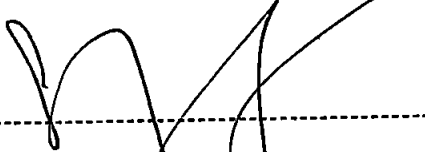
Ersan AKSU
Samsun M.V.

Halit YEREKAKAN
İSTANBUL

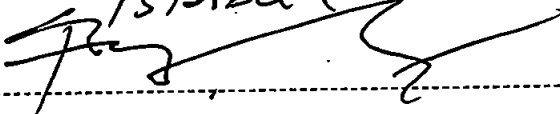
Sayın Bayan ÖZSOY
Kayseri M.V.

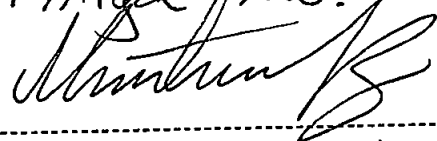
Mustafa YAVUZ
Bursa M.V.

Adem HİRSİRİM
İstanbul

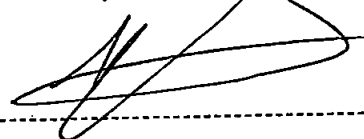
Mustafa Hakan Özer
Konya M.V.

Yahya Selik
İstanbul

Mustafa Nedim Çamcı
Ankara M.V.

Yusuf Ziya Aldemir
Borçun M.V.
~~Yusuf~~

Mehmet Baykan
Kangır M.V.
~~Mehmet~~

KAYHAN TÜRKMEZ
VAN M.V.
~~Kayhan~~

Mustafa Hamamcı
Ordu M.V.
~~Mustafa~~

Hasan ASLAN
Ağrı M.V.
~~Hasan~~

ALİ TEMÜR
Giresun M.V.
~~Ali~~

Ayşen GÜRCAN
Eskişehir M.V.
~~Ayşen~~

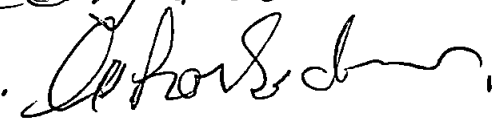
Mustafa Alkayır
Uludağ M.V.
Adıyaman M.V.

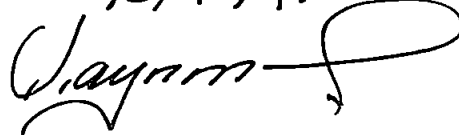
Ali İnci
Sakarya M.V.
~~Ali~~

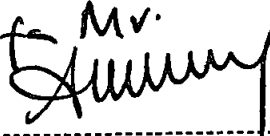
Yüksel Coşkunçelik
Balıkesir M.V.
~~Yüksel~~

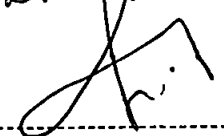
İlhan Gökçöz
Mehmet Ufuk Gökçöz
İzmir M.V.

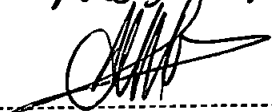
Osman Zengin
İzmir M.V.

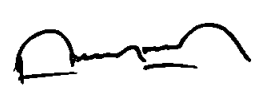
Orhan Erdem
Konya Mu.

SAMIL ATRIM
Ist. Mu

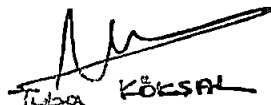
Cevahir Asuman
JAZMACI
Sarıyer Mu.

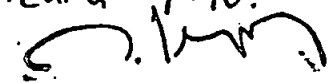
Omer OSMEN
AYDIN MU.

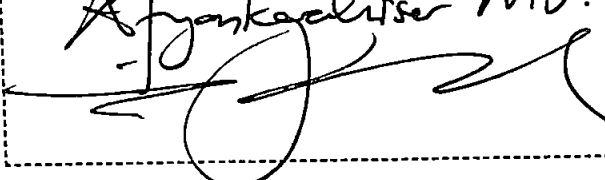
Ali Kemal
Mes. Mu.

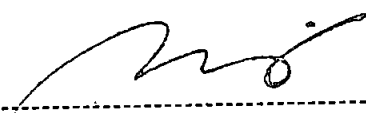
EMRE GALLIKAN
Nevşehir Mu.

JÜLİDE SARIEROĞLU

Tuba KÖSAL
Kahramanmaraş Milletvekili

Orhan YEGIN
Ankara Mu.

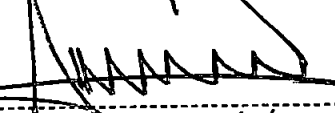
İbrahim YURDUNUSÖZ
Afyonkarahisar Mu.

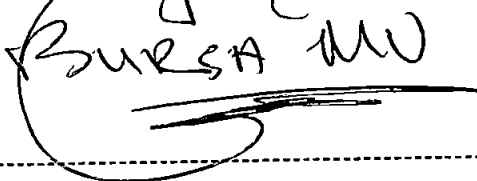
RÜMEYSA KADAK
İSTANBUL MU.

Harun FETİCİ
Konya M.V.

Adem GALKIN
KARS M.V.

Hüseyin ALTINSOY
Aksearay M.V.

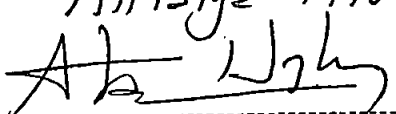
Seydi BÜLSÖY
Osmaniye M.V.

M. Hüseyin AYDIN
BURSA M.V.

Haluk HİŞYAN
Sivas M.V.

Mustafa VARANK
Bursa M.V.

Prof. Dr. Abdurrahman DUDAK
Samsun M.V.

Ateş USLU
Antalya M.V.

GENEL GEREKÇE

Çocukların, kadınların, yaşlıların ve engellilerin korunması, aile yapısının güçlendirilmesi ve dezavantajlı grupların sosyal hayata etkin katılımının sağlanması, sosyal devlet ilkesinin gereği olarak Devletin öncelikli görevleri arasında yer almaktadır. Toplumsal yapıda meydana gelen değişimler, ekonomik koşullar ve artan sosyal riskler; kadınlar, çocuklar ve ailelere yönelik sosyal yardım ve hizmet politikalarının güncellenmesini ve güçlendirilmesini zorunlu kılmaktadır. Bu çerçevede sosyal hizmetlerin, bireylerin temel hak ve özgürlüklerini esas alan, kapsayıcı ve sürdürülebilir bir anlayışla yürütülmesi büyük önem arz etmektedir.

Toplumun tamamının eşit bir şekilde toplumsal yaşama aktif katılmasını, ülkenin gelişimini ve bireylerin mutluluğunu sağlamak Devletin temel amaçlarından biridir. Bu kapsamda toplumu oluşturan kişilerin herhangi bir engelle karşılaşmadan toplumsal hayata uyum sağlamalarını temin etmek üzere her türlü tedbirin alınması zaruridir. Alınacak bu tedbirlerin etkin, hızlı ve uygulanabilir olması önemlidir. Bu amaçlarla Anayasa başta olmak üzere ulusal ve uluslararası mevzuatla tüm bireylerin hakları insan hakları bağlamında korunmaktadır.

Anayasanın 2 nci maddesinde Cumhuriyetin nitelikleri arasında sayılan sosyal devlet ilkesi ile 5 inci ve 41 inci maddeleriyle devlete yüklenen kişilerin, toplumun ve ailenin refah, huzur ve mutluluğunu sağlama, çocukların her türlü istismara ve şiddete karşı korunması ödevi sosyal hizmetlerin değişen toplumsal dinamiklere ve yeni sosyal risklere karşı sürekli güncellenen ve hak temelli bir yaklaşımla ele alınmasını zorunlu kılmaktadır.

Bu kapsamda; 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ve bazı kanunlarda yapılması öngörülen değişiklikler, toplumun sosyal yardım ve hizmetlere erişiminin daha etkili, kapsayıcı ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulması ihtiyacından kaynaklanmaktadır. Sosyal hizmetlerin özellikle çocuklar, engelliler, yaşlılar gibi dezavantajlı grupları kapsayan öncelikli bir alanda hizmet sunduğu göz önünde bulundurulduğunda, bu hizmetlerin daha modern ve etkin bir yapıya kavuşturulması büyük önem arz etmektedir. Teklifte sosyal refahın artırılması ve ortaya çıkan toplumsal ihtiyaçlara yanıt verilmesi hedeflenmektedir.

Sosyal yardım ve hizmetler ile diğer görevleri yerine getiren Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı; çocuklara, engellilere, kadınlara, yaşlılara, şehit yakınlarına, gazilere, ihtiyaç sahiplerine, ailelere ve diğer kişilere sosyal yardım ve kamu hizmeti sunmaktadır. Teklifte, Bakanlığın toplumun dezavantajlı kesimlerine sunduğu yardım ve hizmetlerin etkin ve verimli şekilde sunulması, kesintisiz şekilde sürdürülmesi amaçlanmaktadır.

Çocuğun doğumdan sonraki ilk ayları, temel bakım ihtiyaçlarının karşılanması ve sağlıklı gelişiminin desteklenmesi bakımından kritik bir evredir. Bu dönemde annenin çocuğun bakım ve gözetimini üstlenebilmesine imkân tanınması, çocuğun yüksek yararının korunması açısından önem arz etmektedir. Bu kapsamda, teklif ile çalışan kadınların analık izin sürelerinin uzatılması suretiyle çocukların doğum sonrası ilk aylarda daha uzun süre anne bakımından yararlanabilmeleri amaçlanmaktadır. Söz konusu düzenleme, çocukların sağlıklı gelişimlerine ve aile bütünlüğünün güçlendirilmesine katkı sağlamanın yanı sıra, uzun vadede nüfusun sürdürülebilirliğini destekleyici bir etki oluşturacaktır.

Teklif, çocukların korunması ve aile bütünlüğünün desteklenmesi amacıyla çalışma hayatına ilişkin önemli düzenlemeler içermektedir. Bu çerçevede, kamu ve özel sektörde çalışan kadınlar için doğum sonrası izin süreleri uzatılmakta; babalık, evlat edinme ve koruyucu aile izinleri yönünden yeknesak ve güçlendirici düzenlemeler yapılmaktadır.

Bu değişiklikler, çocukların doğumdan sonraki ilk aylarda anne bakımından daha uzun süre yararlanmalarını sağlarken, koruyucu aile ve evlat edinme uygulamalarının teşvik edilmesini de amaçlamaktadır.

Teklif ile sosyal hizmetler ve sosyal yardımlar alanında uygulamada karşılaşılan ihtiyaçlar doğrultusunda mevzuatta bütüncül düzenlemeler yapılmaktadır. Bu kapsamda;

kuruluş bakımından ergin olarak ayrılan çocukların kamuda istihdam edilmelerine ilişkin koşullarda değişikliğe gidilmekte, çocukların korunmasına yönelik hizmet modelleri ihtisaslaştırılmakta; sosyal ve ekonomik destek, koruyucu aile, kadın konukevi harçlıkları ve benzeri sosyal yardım uygulamaları kanuni bir zemine kavuşturularak süreklilik ve öngörülebilirlik sağlanmaktadır.

Çocukların öncelikle maddi olarak desteklenerek ailelerinin yanında kalmaları amaçlanmaktadır. Bunun mümkün olmadığı hallerde çocukların koruyucu aile yanında bakımlarının sağlanması için koruyucu aile modelinin teşvik edilmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Sosyal hizmet kuruluşlarının kapatılması hâlinde hizmet alan bireylerin mağduriyet yaşamaması amacıyla tasfiye süreçlerine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmekte; çocuklara yönelik hizmetlerde izleme, denetim ve veri temelli karar alma mekanizmaları güçlendirilmektedir.

Ayrıca okul, kreş, yurt, servis gibi çocukların yoğun olduğu yerlerde belli suçlardan mahkûm olan kişilerin çalıştırılması ve bu yerleri işletmesinin önüne geçilmesi için düzenleme yapılmaktadır.

Bununla birlikte engelli, yaşlı, şehit yakınları ve gazilerin toplu taşımada ücretsiz seyahatlerine ilişkin hizmetlerin yürütülmesine ilişkin görev dağılımı daha etkin bir yapıya kavuşturulmaktadır.

Öte yandan, 1895 yılından beri İstanbul'da faaliyet gösteren Darülaceze'nin hizmetlerinin ülke genelinde ve ilgili mevzuata göre yurt dışında da sunulması, Darülaceze'ye yapılacak bağış ve yardımların teşvik edilmesi, kurumun mali sürdürülebilirliğinin sağlanması, sosyal yardımların etkin bir biçimde gerçekleştirilmesi ve Darülaceze'nin gıda bankacılığı faaliyetinde bulunabilmesine imkân sağlanması amacıyla Darülaceze Nizamnamesinde değişiklik yapılmaktadır.

Dijital teknolojilerin, sosyal ağların ve çevrimiçi oyunların günlük hayatın ayrılmaz bir parçası haline gelmesi, başta çocuklar ve gençler olmak üzere tüm toplum için yeni fırsatların yanı sıra siber zorbalık, zararlı içeriklere maruz kalma, dijital bağımlılık gibi ciddi riskleri de beraberinde getirmektedir. Anayasamız ve taraf olduğumuz uluslararası sözleşmeler uyarınca devletin, çocukların fiziksel, zihinsel, psikolojik ve sosyal gelişimlerini tehdit eden unsurlara karşı koruma yükümlülüğü bulunmaktadır. Bu kapsamda 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda yapılması öngörülen değişiklikler; yalnızca mevcut sosyal ağ sağlayıcıların sorumluluklarını netleştirmekle kalmayıp mevzuatta hukuki statüleri ilk kez tanımlanan aktörleri de denetim kapsamına alarak, dijital ekosistemin tamamında çocukların güvenliğini merkeze alan bütüncül bir koruma kalkını oluşturmayı amaçlamaktadır.

Bu doğrultuda Teklifte yer alan düzenlemelerle; on beş yaşını doldurmamış çocuklara sosyal ağ sağlayıcı tarafından hizmet sunulmaması hüküm altına alınmakta, on beş yaş üstü çocuklar için ise yetişkinlerden ayrıştırılmış güvenli hizmet sunumu zorunlu kılınmaktadır. Ayrıca, sosyal ağ sağlayıcılara ve oyun dağıtıcılara; ailelerin çocuklarının ekran sürelerini sınırlandırabileceği, hesap ayarlarını yönetebileceği ve oyun içi satın alma gibi ücrete dayalı işlemleri izne bağlayabileceği etkin ebeveyn kontrol araçlarını sunma ve oyunları yaş kriterlerine göre derecelendirme yükümlülüğü getirilmektedir. Platformların aile ve çocuk sağlığına yönelik risk değerlendirmesi yapması şartı getirilirken; acil durumlarda zararlı içeriklere müdahale süresinin bir saate indirilmesi, yapay zekâ dâhil otomatik sistemler aracılığıyla engellenen içeriklerin tekrar yüklenmesinin proaktif olarak önlenmesi ve yükümlülükler aykırılık halinde caydırıcı yaptırımların hayata geçirilmesiyle, dijital ortamın çocuklar için güvenli, şeffaf ve denetlenebilir bir yapıya kavuşturulması hedeflenmektedir.

Teklif edilen değişiklikler, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi, Avrupa Sosyal Şartı ve benzeri uluslararası sözleşmelerde yer alan ilkelere uygun öneriler sunmaktadır.

Bu çerçevede çocuk haklarının korunması ve sosyal yardımların erişilebilirliğinin artırılması amacıyla hukuki altyapı güçlendirilmektedir. Sonuç olarak, bu teklif ile sosyal yardım ve hizmetlerin daha etkin, kapsayıcı ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulması hedeflenmektedir. Dezavantajlı grupların yaşam kalitesini yükseltmek ve sosyal hizmetlerin ulaşılabilirliğini artırmak üzere yapılan bu düzenlemeler, günümüz değişen ihtiyaçlarına uygun bir sosyal hizmet anlayışının hayata geçirilmesine önemli katkılar sağlayacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Darülaceze, 130 yılı aşkın süredir otuz bini çocuk olmak üzere toplamda yüzbin kişiye şefkat yuvası olmuştur. Bugün de özveri ile hizmetine devam etmektedir. Herkese kucak açan dünyada benzeri olmayan bir hayır kurumu olarak varlığını sürdürmektedir. Kuruluşundan bu yana insana verdiği değerden ödün vermeyen Darülaceze'nin bu eşsiz misyonuyla aynı özveri ve şefkatle anadolu illerinde faaliyet göstermesi amacıyla Teklifte düzenlemeler yapılmaktadır. Bu kapsamda gelir vergisi mükelleflerinin Darülaceze'ye yapacakları gıda, temizlik, giyecek ve yakacak bağışlarının yanı sıra nakdî yardımlarının da gelir vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapılmasına imkân tanınmakta olup Darülaceze'nin mali yapısı güçlendirilerek, kuruma yapılan bağış ve yardımların teşvik edilmesi hedeflenmektedir.

MADDE 2- Toplumumuzun geleceği olan çocukların yetiştirilmesinde doğumdan sonraki ilk aylarda anne çocuk birlikteliğinin sağlanması büyük önem arz etmektedir. Çocukların gelişimlerinin en kritik dönemlerinde daha uzun süre anne bakımından faydalanabilmelerini sağlamak adına madde ile değişiklik yapılmakta, kadın memura doğum sonrası verilen sekiz haftalık aylıklı izin süresi onaltı haftaya çıkarılarak ayrıca nüfus politikasının da desteklenmesi amaçlanmaktadır.

Yine sağlık durumunun çalışmaya uygun olduğunu tabip raporuyla belgeleyen kadın memurun, isteği hâlinde doğumdan önceki izin süresinden doğum sonrasına aktarabileceği süre artırılmaktadır. Böylece doğum sonrası daha fazla emzirme süresi ile çocuğun bakımının sağlanabilmesi amaçlanmaktadır.

Koruyucu aileler, çeşitli nedenlerle öz ailesi yanında bakımı geçici olarak sağlanamayan çocukların eğitim, bakım ve yetiştirilme sorumluluğunu Devlet ile paylaşmaktadır. Koruyucu aileler için öngörülen izin düzenlemesiyle Devlet memurlarının koruyucu aile olmaya teşvik edilmesi, koruyucu aile sayısının artmasıyla daha fazla çocuğun aile yanında bakımının sağlanması, koruyucu aileliğin çocuk koruma mekanizmasındaki yerinin güçlendirilmesi ve koruyucu aile ile çocuğun birbirine alışma sürecine destek olunması amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda maddede yapılan değişiklik ile koruyucu aile olan memura on gün izin hakkı tanınmaktadır.

MADDE 3- Kanuni faiz oranı, kanunla belirlenmiş sabit bir orandır ve bu yönüyle taraflara öngörülebilirlik ve hukuki belirlilik sağlar. Bu durum, özellikle kamu alacaklarının tahsilinde istikrarı temin ederek devlet açısından güvenli bir uygulama zemini sunar.

Öte yandan kamuda diğer fazla ve yersiz ödemelere ilişkin yapılan düzenlemelerde bu ödemelerin kanuni faiz ile tahsil edilmesi yaygın bir uygulama olduğu göz önünde bulundurulduğunda tüm fazla ve yersiz ödemelerin geri alınması usulünde yeknesaklık sağlanması öngörülebilirlik ve hukuki belirlilik ilkelerine uyulması açısından gereklidir.

Bu nedenle maddede yapılan değişiklik ile, yersiz yapılan ödemelerin iadesinde kanuni faizin esas alınması öngörülmektedir.

MADDE 4- Sosyal Hizmetler Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinin (6) numaralı alt bendinde yapılan değişiklik ile; halihazırda Kanunda yer alan Çocuk Destek Merkezi tanımı, hizmet sunumundaki dönüşüme uygun olarak İhtisaslaştırılmış Çocuk Evleri Sitesi şeklinde düzenlenmektedir. Çocuğun yüksek yararı ilkesi gereğince, suça sürüklenen, suç mağduru olan veya sokakta sosyal tehlikelerle karşılaşan çocukların ve ayrıca refakatsiz çocukların rehabilitasyon süreçleri, standart bakım hizmetlerinden farklılaşan uzmanlık gerektiren bir yapıyı zorunlu kılmaktadır. Bu kapsamda, maddeye eklenen (h)

bendindeki ihtisaslaşma tanımı ile birlikte değerlendirildiğinde; çocukların yaş, cinsiyet ve psikososyal ihtiyaçlarına göre ayrıştırılmış, travma odaklı ve özelleştirilmiş bir bakım modelinin hukuki dayanağı oluşturulmaktadır.

Maddenin birinci fıkrasının (f) bendinin (12) numaralı alt bendinde yapılan değişiklik ile; Çocuk Evleri Sitesi ibaresinin çoğul yapısı ile tanım içeriğindeki birim ifadesi arasındaki uyumsuzluk giderilmiş olup uygulamada oluşabilecek tereddütlerin önüne geçilmesi ve anlam birliğinin sağlanması hedeflenmektedir.

Maddenin birinci fıkrasının (f) bendine eklenen (17) numaralı alt bent ile Çocuk Koruma İlk Müdahale ve Değerlendirme Merkezi müstakil bir sosyal hizmet kuruluşu statüsüne kavuşturulmaktadır. Mevcut uygulamada, bağlı birim statüsünde hizmet veren ilk müdahale birimlerinde, bürokratik süreçlerin uzadığı ve çocuk hakkında uygun hizmet modelinin belirlenmesinde gecikmeler yaşandığı, Bakanlık tarafından yürütülen izleme, değerlendirme, saha analizleri ve hizmet etkililiği çalışmaları ile elde edilen veriler doğrultusunda tespit edilmiştir. Çocuğun kuruluşu kabulü ile uygun hizmete yönlendirilmesi arasındaki sürenin kısaltılması, travmanın derinleşmemesi adına hayati önem taşımaktadır. Bu birimlerin bağımsız birer Merkez olarak tanımlanmasıyla; karar alma süreçlerinin hızlandırılması, Bakanlığın insan kaynağı ve fiziki kapasitesinin daha verimli kullanılması ve böylece kamu yararının en üst düzeyde gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır.

Maddeye eklenen (ı) ve (j) bentleri ile; Sosyal ve Ekonomik Destek ve Koruyucu Aile kavramları kanuni tanıma kavuşturulmaktadır. Modern sosyal hizmet anlayışı, kuruluş bakımını son çare olarak görmekte, esas olanın çocuğun aile ortamında veya aile odaklı modellerle desteklenmesi olduğunu kabul etmektedir. Bu doğrultuda, temel ihtiyaçlarını karşılayamayan ve hayatını sürdürmekte güçlük çeken ailelerin çocuklarının ve gençlerin desteklenmesi ile çocukların aile ortamında yetişmesini teminen Sosyal Hizmetler Kanununun 1 inci maddesindeki amaca uygun olarak maddi destek ve sosyal hizmet desteği sağlanmakta olup, bu doğrultuda Sosyal ve Ekonomik Destek tanımı yapılmış ve ayrıca Kanunun 23 üncü maddesinde düzenlenen koruma altındaki çocukların kuruluş bakımı yerine aile yanında yetiştirilmelerini amaçlayan Koruyucu Aile modeli tanımlanmıştır.

Maddeye eklenen (k) bendi ile Merkezi İzleme Sistemi tanımlanmıştır. Bu kapsamda; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı sosyal hizmet kuruluşlarında sunulan hizmet kalitesini artırmak, hizmet sunumunda kurumlar arası uygulama birliğini temin etmek, güvenliği sağlamak, acil durumlara hızlı müdahale etmek ve alınan veriler ile kuruluşlarda oluşabilecek risklerin tespit edilerek önleyici tedbirlerin alınması, hizmetlerin denetlenebilirliğinin ve şeffaflığın artırılması amacıyla Bakanlık merkez teşkilatında kurulacak yazılım destekli kamera sistemlerinin bağlı olduğu altyapının tanımlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 5- Anayasamız, ailenin korunmasını ve çocukların her türlü ihmal ve istismardan korunarak sağlıklı bir şekilde yetiştirilmesini devlete bir ödev olarak yüklemiştir. Yine sosyal güvenlik hakkı, devletin vatandaşlarını sosyal risklere karşı korumasını zorunlu kılar. Modern sosyal hizmet anlayışı, kuruluş bakımını son çare olarak görmekte ve çocuğun aile odaklı modellerle bakımını esas almaktadır.

Maddede yapılan düzenleme ile; Devlet korumasındaki çocukların aile ortamında büyümelerini sağlamak, bireysel gelişimlerini desteklemek ve topluma sağlıklı bireyler olarak kazandırılmalarını temin etmek açısından büyük önem taşıyan koruyucu aile sosyal hizmet modeline daha fazla ailenin katılımının teşvik edilmesi için sosyal güvencesi olmayan koruyucu ailelerin sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi olarak isteğe bağlı sigorta prim ödemelerinin yapılması amaçlanmaktadır.

Yapılan düzenlemede, devlet tarafından karşılanacak prim tutarı 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 82 nci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazanç alt sınırı ile sınırlandırılmıştır.

MADDE 6- Sosyal Hizmetler Kanununa eklenen madde ile, aile birliğinin korunması, çocukların aileleri ve sosyal çevreleri yanında desteklenmesi, temel ihtiyaçlarını karşılayamayan ve hayatını sürdürmekte güçlük çeken ailelerin çocukları ve yükseköğrenime devam eden gençler ile kuruluş bakımından veya koruyucu aile hizmetinden yararlanıp reşit olarak ayrılanların, sosyal çalışma görevlisi tarafından yapılan bütüncül ve bağımsız çalışma neticesinde düzenlenen sosyal inceleme raporuna göre sosyal ve ekonomik yönden desteklenmesi amaçlanmaktadır.

Sosyal ve Ekonomik Destek mekanizması ile; çocuğun yüksek yararı gözetilerek, biyolojik ailesi veya yakınları yanında desteklenmesinin sağlanması ve böylece çocuğun psikososyal gelişimi açısından bölgesel şartlar ve ailenin sosyoekonomik durumu dikkate alınarak esnek ve yerinde çözüm üretme olanağı getirilmektedir.

Devlet koruması altındayken reşit olan ve yükseköğrenime devam eden gençlerin, koruma kararının kalkmasıyla birlikte ani bir sosyal ve ekonomik boşluğa düşmeleri, eğitim haklarının kesintiye uğramasına ve sosyal risklere açık hale gelmelerine neden olabilmektedir. Madde ile getirilen düzenleme sayesinde, bu gençlerin eğitim hayatları boyunca en fazla 25 yaşını tamamlayıncaya kadar desteklenmeye devam edilmesi sağlanarak devletin koruma yükümlülüğünün sürdürülebilirliği hedeflenmektedir.

Son fıkrada yer alan düzenleme ile; kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması ilkesi gereğince, yardımdan haksız yere yararlandığı tespit edilenler hakkında rücu mekanizması işletileceği hüküm altına alınmaktadır. Bu hüküm, sosyal yardımların sadece gerçek ihtiyaç sahiplerine ulaşmasını temin etmekte ve kamu vicdanını zedeleyebilecek suiistimallerin önüne geçerek sistemin mali disiplinini ve hukuki güvenliğini sağlamaktadır.

MADDE 7- Sosyal hizmet, niteliği gereği kamu hizmeti vasfını haizdir ve bu hizmetin özel hukuk tüzel kişileri eliyle gördürülmesi, devletin gözetim ve denetim sorumluluğunu ortadan kaldırmaz. Madde ile, çeşitli sebeplerle faaliyetine son verilen veya kapatılan özel sosyal hizmet kuruluşlarında bakım gören engelli ve yaşlıların bu süreçte mağdur olmamaları için güvence mekanizması oluşturulmaktadır. Bu kapsamda; Sosyal Hizmetler Kanunu uyarınca kapatılmasına karar verilen sosyal hizmet kuruluşlarından hizmet alan bireylerin farklı kuruluşlara yerleştirilmelerinin sağlanacağı bir tasfiye süreci ile hakkında adli kovuşturma bulunması halinde merkezin olağan idari, mali, hukuki, mesleki ve diğer tüm işlerinin Valilikçe yürütülerek hizmetin devamı ile bakım faaliyetlerinin aksamaması amaçlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında yapılan düzenleme ile; Kanunun 35/B maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendindeki eylemlerden dolayı kurucu veya sorumlu müdür hakkında adli kovuşturma süreci devam ederken, bu kişilerin yönetim yetkileri askıya alınarak, yönetimin Valilikçe üstlenilmesi sağlanmaktadır. Böylece, olası mağduriyetlerin önüne geçilmesi ve idari denetimin daha etkin olması hedeflenmektedir.

MADDE 8- Anayasanın 2 nci maddesinde yer alan sosyal devlet ilkesi ve 61 inci maddesinde yer alan "Devlet, korunmaya muhtaç çocukların topluma kazandırılması için her türlü tedbiri alır." hükmü uyarınca; devlet koruması altında yetişen gençlerin istihdam yoluyla toplumsal hayata uyumu hayati önem taşımaktadır.

Mevcut uygulamada karşılaşılan tereddütleri gidermek ve kamu kaynaklarının etkin kullanımını sağlamak amacıyla; istihdam hakkından yararlanabilmek için aranan şartlar somutlaştırılmaktadır. Bu kapsamda maddede yapılan değişikliklerle; en az iki yıl olan kuruluş bakımı veya koruyucu aile hizmetinden fiilen yararlanma şartı beş yıla çıkarılmaktadır. Türk vatandaşlığı şartı ve başvuru tarihi itibarıyla 30 yaş sınırının getirilmesiyle kamu hizmetine girişteki genel prensiplerle yeknesaklığın sağlanması amaçlanmaktadır.

Ayrıca, atamaların kura yerine merkezi sınav sonuçlarına göre yapılması hükme bağlanmaktadır. Bu değişiklik, devlet korumasındaki gençleri eğitim hayatına ve akademik başarıya teşvik edecek, kişilerin yetenek ve eğitim durumlarına uygun kadrolarda istihdam edilmesini sağlayarak kamu hizmetinde verimliliği artıracaktır.

MADDE 9- Anayasanın 2 nci maddesinde ifadesini bulan sosyal devlet ilkesi ve 5 inci maddesiyle devlete yüklenen, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlama görevi; devlet koruması ve bakımı altında bulunan, kendini ifade etme yetisi kısıtlı veya özel gereksinimli bireylerin güvenliğinin sağlanması konusunda kamu idaresine pozitif yükümlülükler getirmektedir.

Anayasanın temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılması rejimini düzenleyen 13 üncü maddesinde hak ve özgürlüklerin ancak kanunla sınırlanabileceği ve bu sınırlamanın ölçülülük ilkesine aykırı olamayacağı temel bir ilke olarak benimsenmiştir. Bunun yanında Anayasanın 20 nci maddesinin üçüncü fıkrasının üçüncü cümlesinde kişisel verilerin ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebileceği belirtilmiş, aynı fıkranın dördüncü cümlesinde ise kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usullerin kanunla düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

Anayasa Mahkemesi kararları uyarınca ölçülülük ilkesi, sınırlayıcı önlemin öngörülen amaç için zorunlu ve amaca ulaşmaya elverişli olmasını ayrıca amaç ve araç arasında hakkaniyete uygun bir dengenin bulunması gereğini ifade eder. Günümüzde sosyal hizmet modellerinin değişmesi ve kurum bakımındaki standartların yükselmesi, teknolojinin sunduğu imkanlardan azami ölçüde yararlanılmasını zorunlu kılmaktadır.

Yapılan düzenleme ile anılan Anayasal ilkeler gözetilerek; yatılı sosyal hizmet kuruluşlarında sunulan sosyal hizmet kalitesinin artırılması, bireylerin ve kuruluşların güvenliğinin sağlanması, bireylerin iyi olma halinin temini, acil durumlara hızlı ve etkili bir şekilde müdahale edilmesi ve suç işlenmesinin önlenmesi amacıyla teknolojik çözümlerden yararlanılması elzem hale geldiğinden yazılım destekli kamera sistemleri kurulması amaçlanmaktadır.

Bununla birlikte, kişisel verilerin mahremiyetini sağlamak ve bireylerin özel hayatlarının gizliliğini korumak amacıyla, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda hareket edilmesi öngörülmektedir. Adli veya idari soruşturmaya esas teşkil etmemesi halinde, bu verilerin kayıt tarihinden itibaren iki yıl sonra silinmesi şartı getirilmektedir. Bunun yanı sıra, bu verilerin mahkeme kararı olmaksızın hiçbir kurum, kuruluş veya kişi ile paylaşılamayacağı, yalnızca kamu hizmetlerinin kalitesini artırmak ve planlama ile politika geliştirme amacıyla anonimleştirilerek kullanılabilmesi düzenlenmiş olup bireylerin verilerinin güvenliğini sağlarken aynı zamanda kamu yararına yönelik analiz ve iyileştirme çalışmalarının yapılmasını amaçlamaktadır.

MADDE 10- Sosyal yardımların etkili, verimli ve adil bir şekilde sunulması, ihtiyaç sahiplerinin doğru ve hızlı bir şekilde tespit edilmesine bağlıdır. Bu doğrultuda, sosyal yardıma ilişkin politikalarının geliştirilmesi ve kamu kaynaklarının en etkin şekilde kullanılması, sosyal yardımlarda mükerrerliğin önlenmesi için, ilgili kurum ve kuruluşlardan gelir, gider, sosyal güvenlik, varlık, nüfus ve benzeri bilgilere erişim sağlayacak bir kanuni altyapı oluşturulması gerekliliği ortaya çıkmıştır. Düzenlemeyle, bu bilgilerin güvenilir bir şekilde toplanmasını, işlenmesini ve kanuni sınırlar çerçevesinde kullanıma sunulmasını mümkün kılmaktadır.

Ayrıca, Anayasanın 20 nci maddesinde korunan kişisel verilerin korunması hakkı ile kamu yararı arasında ölçülülük ilkesine uygun hassas bir denge kurulmaktadır. Veri toplama yetkisi, yalnızca başvuru konusuyla sınırlı tutulmuş, elde edilen verilerin işlenmesi, arşivlenmesi ve imhası Kişisel Verilerin Korunması Kanunu hükümlerine tabi kılınarak hukuki güvenlik sağlanmıştır.

Bu düzenleme, sosyal yardım ve hizmetlere erişimde nesnel ölçütlerin belirlenmesi, ihtiyaç sahiplerinin daha hızlı tespiti ve yardım süreçlerinde oluşabilecek olası aksaklıkların önlenmesi amacıyla kurulmuş bir veri tabanı yapısını desteklemektedir. Özellikle gelir ve mali durum bilgilerine erişimin güvence altına alınması, yardımların gerçek ihtiyaç sahiplerine ulaşmasını sağlayarak sosyal yardım sisteminin etkinliğini artıracaktır. Ayrıca, bu düzenleme ulusal politika ve stratejilerin geliştirilmesine katkı sunarak sosyal yardımların planlama, uygulama ve değerlendirme süreçlerine bütüncül bir yaklaşım getirmektedir.

Düzenleme, kişisel verilerin korunmasına ilişkin gerekli önlemleri de içermektedir. 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu çerçevesinde belirlenen usul ve esaslara uygun olarak verilerin işlenmesi, kaydedilmesi ve arşivlenmesi sağlanacaktır. Verilerin, yalnızca kanuni çerçeve içinde ve kamu yararı gözetilerek kullanılabilmesi; kullanıma açık hale gelmesi ya da 6698 sayılı Kanunda verilerin imha edilmesine ilişkin şartların gerçekleşmesi halinde imha edileceği hüküm altına alınmaktadır. Bu yaklaşım, bireylerin mahremiyetini ve veri güvenliğini koruma açısından önemli bir güvence sağlamaktadır.

MADDE 11- Kadın konukevleri; fiziksel, duygusal, cinsel, ekonomik ve sözlü istismara veya şiddete uğrayan kadınların, şiddetten korunması, psikososyal sorunlarının çözülmesi, güçlendirilmesi ve bu dönemde kadınların varsa çocukları ile birlikte ihtiyaçlarının da karşılanmak suretiyle geçici süreyle kalabilecekleri yatılı sosyal hizmet kuruluşlarıdır. Şiddete uğrayan ya da uğrama tehlikesi bulunan bütün kadınlar ve beraberindeki çocukları hiçbir ayırım yapılmadan konukevine kabul edilir. Kadın konukevlerinde kadın ve çocuklara güvenlik, danışmanlık, yönlendirme, psikolojik destek, hukuki destek, mesleki eğitim kursu, kreş başta olmak üzere çeşitli alanlarda doğrudan ya da Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri aracılığıyla ilgili kuruluşlara yönlendirmek suretiyle destek sunulmaktadır. Bu destek mekanizmaları ile öncelikle kadın ve beraberindeki çocuğun şiddetten korunması, psikolojik iyilik halinin sağlanması, sürdürülmesi ve böylece kadının güçlenmesine katkı verilmesi amaçlanmaktadır.

Sosyal çalışma görevlisi tarafından yapılan bütüncül ve bağımsız çalışma neticesinde düzenlenen sosyal inceleme raporu ve değerlendirme komisyonunun kararına göre yeterli geliri olmadığı değerlendirilen kadınların ve beraberindeki çocukların ekonomik güçlenme sürecine katkı sağlamak ve bu dönemde ihtiyaçlarını karşılayabilmeleri için harçlık desteği sağlanarak sosyal ve ekonomik yönden desteklenmesi, kadın konukevlerinden hizmet alan kadına ve beraberindeki çocuğa verilecek harçlık oranının ve harçlığın ödeme usulünün belirlenmesi gibi konularda yeknesaklığı sağlayacak bir dayanağa kavuşturularak harçlık ödemesi konusunda uygulama birliğinin sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 12- Madde ile; Sosyal Hizmetler Kanununda yapılan değişiklikler nedeniyle hak kaybı oluşmasının ve mağduriyet yaşanmasının önlenmesi için geçiş sürecine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 13- Darülaceze'ye yapılacak gıda, temizlik, giyecek ve yakacak bağışları ile diğer bağış ve yardımların teşvik edilmesi, kurumun mali sürdürülebilirliği açısından önem arz etmektedir. Bu amaçla, söz konusu bağış ve yardımların Katma Değer Vergisi Kanununda istisna kapsamına alınması yönünde düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 14- Madde ile, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri kapsamında bulunan toplu taşıma araçları, toplu taşıma hizmetlerinin kapsamı ile bu hizmetlerden ücretsiz ve indirimli yararlanmaya ilişkin usul ve esasların Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından müştereken düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Fıkra değişikliği ile ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri kapsamında, belediyeler tarafından yetki verilen özel şahıs ya da şirketlere ait şehiriçi toplu taşıma hizmeti veren her bir ulaşım

aracı ile özel deniz ulaşımı aracı için bunların işletmecilerine, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı bütçesine bu amaçla konulan ödenekten ilgili belediyeler aracılığıyla her ay gelir desteği ödemesi yapılacağı, yapılacak aylık gelir desteği ödemesini yıllık olarak belirlemeye, bu tutarı faaliyette bulunulan yere ve/veya belediyeler tarafından yetki verilen özel şahıs ya da şirketlere ait şehiriçi toplu taşıma hizmeti veren her bir ulaşım aracını taşıma kapasitesine göre farklılaştırmaya ve yapılacak ödemeye ilişkin diğer esas ve usullerin, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından müştereken belirleneceği düzenlenmektedir.

Bu değişikliğin bu Kanun kapsamında sayılan kişilerin ücretsiz veya indirimli seyahatten yararlandırılmaları hususunda yaşanan aksaklıkları, ulaşım hizmetlerinde denetim ve ödenek verme işlerinin tek elden yürütülmesi neticesinde, gidereceği ve ücretsiz seyahat desteğinin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından verilen diğer teşvik ve destekler ile birlikte verilmesiyle, kamu kaynaklarının kullanımında etkinliğin sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 15- Toplumumuzun geleceği olan çocukların yetiştirilmesinde doğumdan sonraki ilk aylarda anne çocuk birlikteliğinin sağlanması büyük önem arz etmektedir. Çocukların gelişimlerinin en kritik dönemlerinde daha uzun süre anne bakımından faydalanabilmelerini sağlamak adına madde ile değişiklik yapılmakta, kadın işçiye doğum sonrası verilen sekiz haftalık aylıklı izin süresi onaltı haftaya çıkarılarak ayrıca nüfus politikasının da desteklenmesi amaçlanmaktadır.

Yine sağlık durumunun çalışmaya uygun olduğunu tabip raporuyla belgeleyen kadın işçinin, isteği hâlinde doğumdan önceki izin süresinden doğum sonrasına aktarabileceği süre artırılmaktadır. Böylece doğum sonrası daha fazla emzirme süresi ile çocuğun bakımının sağlanabilmesi amaçlanmaktadır.

Koruyucu aileler, çeşitli nedenlerle öz ailesi yanında bakımı geçici olarak sağlanamayan çocukların eğitim, bakım ve yetiştirilme sorumluluğunu Devlet ile paylaşmaktadır. Koruyucu aileler için öngörülen izin düzenlemesiyle işçilerin koruyucu aile olmaya teşvik edilmesi, koruyucu aile sayısının artmasıyla daha fazla çocuğun aile yanında bakımının sağlanması, koruyucu aileliğin çocuk koruma mekanizmasındaki yerinin güçlendirilmesi ve koruyucu aile ile çocuğun birbirine alışma sürecine destek olunması amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda maddede yapılan değişiklik ile koruyucu aile olan işçiye on gün izin hakkı tanınmaktadır.

MADDE 16- Maddede yapılan değişiklik ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda eşi doğum yapan memurlara verilen on günlük babalık izin süresinin, eşi doğum yapan erkek işçilere de tanınarak yeknesaklığın sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 17- Madde ile, maddede belirtilen suçlardan hüküm giymiş kişilerin, cezalarının infazından sonraki süreçte çocuklarla doğrudan temas gerektiren alanlarda bulunmalarının, telafisi imkansız riskler barındırdığı göz önünde bulundurulduğunda kamu düzeni ve başkalarının hak ve hürriyetlerinin korunması amacıyla ölçülülük ilkesi gözetilerek düzenleme yapılmaktadır.

Yapılan düzenlemeyle haklarında insan ticareti, kasten öldürme, cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı, reşit olmayanla cinsel ilişki, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma, müstehcenlik, fuhuş suçlarından haklarında kesinleşmiş hüküm bulunan kişilerin bahse konu suçların nitelikleri göz önünde bulundurulduğunda kamuya, özel sektöre veya sivil toplum kuruluşlarına ait her ne adla olursa olsun çocukların yoğun olarak bulunduğu çocuk hizmet birimleri, adli görüşme odaları, eğitim kuruluşları, çocuk etkinlik ve oyun evleri, okul, okul servisi, okul kantini, yurt, kreş, gündüz bakımevi, çocuk kulübü, internet kafeleri, salonları, e-oyun yerleri, çocuk spor okulu, beden

eğitimi ve spor tesisleri olarak hizmet veren yerlerde çalışmasının ve bu yerleri işletmesinin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 18- Maddede yapılan değişiklik ile 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 74 üncü maddesinde yapılan değişikliğe uyum sağlayacak şekilde düzenleme yapılmaktadır.

Ayrıca, analık hali tanımlanırken gebeliğin başlamasından itibaren doğumdan sonraki onaltı haftalık süre esas alındığından ve bu ifade çoğul gebelikte verilmiş olan süreyi de kapsadığından “oğul gebelik halinde ise ilk on haftalık” ibaresi çıkarılmaktadır.

MADDE 19- Madde ile 4857 sayılı Kanunun 74 üncü maddesinde yapılan değişikliğe uyum sağlayacak şekilde düzenleme yapılması amaçlanmaktadır.

MADDE 20- Darülaceze’ye yapılacak gıda, temizlik, giyecek ve yakacak bağışları ile diğer bağış ve yardımların teşvik edilmesi, kurumun mali sürdürülebilirliği açısından önem arz etmektedir. Bu amaçla, Darülaceze’ye yapılacak bağış ve yardımların kurumlar vergisi matrahından indirilebilmesi yönünde düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 21- Madde ile, Kanunun diğer maddelerinde yapılan düzenlemelerin ve getirilen koruma tedbirlerinin etkin bir şekilde uygulanabilmesi, düzenleme alanına giren eylemlerin ve bu eylemleri gerçekleştiren aktörlerin hukuki bir statüye kavuşturulması amaçlanmaktadır. Bu erevede, Kanunun kapsamının belirlenmesi ve uygulamada yaşanabilecek kavram kargaşasının önlenmesi amacıyla Oyun, Oyun sağlayıcı ve Oyun dağıtıcı kavramları tanımlanmaktadır.

Yapılan tanımlamalarla; dijital oyunu üreten veya geliştiren aktörler (sağlayıcı) ile bu oyunları son kullanıcıya ulaştıran, platform sağlayan veya satışını gerçekleştiren aktörler (dağıtıcı) arasındaki ayırım netleştirilmektedir. Bu ayırım, Kanun kapsamında getirilen yaş derecelendirmesi, temsilci belirleme ve ebeveyn kontrol araçları sağlama gibi farklı nitelikteki yükümlülüklerin, teknik ve idari kabiliyetlerine göre doğru muhataplara yöneltilmesini ve idari yaptırımların muhataplarının tereddüde yer vermeyecek şekilde tespit edilmesini sağlamayı amaçlamaktadır.

MADDE 22- Maddenin yedinci fıkrasında yapılan değişiklik ile çocukların fiziksel, psikolojik ve sosyal gelişimlerinin dijital ortamdaki zararlı içeriklerden, siber zorbalıktan ve istismardan korunması amacıyla kesin ve koruyucu tedbirler getirilmektedir. Bu kapsamda, on beş yaşını doldurmamış çocukların sosyal ağ sağlayıcısına kaydolması önlenmekte ve bu önlemin etkin uygulanabilmesi için sosyal ağ sağlayıcılara yaş doğrulama sistemi kurma yükümlülüğü getirilmektedir. On beş yaşını doldurmuş çocuklar için ise yetişkinlerden ayrı, güvenli ve çocuklara özgü ayırıştırılmış bir hizmet sunumu hedeflenmektedir.

Maddenin on sekizinci fıkrasında yapılan değişiklik ile Kurumun denetim yetkisinin etkinliği artırılmaktadır. Dijital süreçlerin hızı ve müdahale gerekliliği dikkate alınarak, sosyal ağ sağlayıcıların Kurum tarafından talep edilen bilgi ve belgeleri sunma süresi, denetim süreçlerinin sürüncemede kalmasını engellemek amacıyla "derhal ve en geç on beş gün" olarak yeniden düzenlenmektedir.

Maddeye eklenen yirminci fıkra ile dijital platformların çocuklar üzerindeki olumsuz etkilerinin en aza indirilmesi ve ailelerin çocuklarını dijital ortamdaki risklerden daha etkin bir şekilde koruyabilmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda sosyal ağ sağlayıcılara; ebeveynlerin çocuklarının hesap ayarlarını yönetebileceği, sosyal ağlarda satın almalar gibi ücrete dayalı işlemleri izne bağlayabileceği ve ekran bağımlılığını önlemek adına kullanım süresini

sınırlandırabileceği, kolay kullanımlı ebeveyn kontrol mekanizmalarını sağlama yükümlülüğü getirilmektedir.

Maddeye eklenen yirmi birinci fıkra ile sosyal medya platformlarında sıklıkla karşılaşılan, kullanıcıları maddi zarara uğratan, dolandırıcılık amaçlı veya gerçeğe aykırı vaatler içeren aldatıcı reklamların önlenmesi hedeflenmektedir. Vatandaşların ekonomik çıkarlarının korunması ve güvenli bir internet ortamının tesisi amacıyla, sosyal ağ sağlayıcıların bu tür reklam içeriğini engelleyici tedbirleri bizzat alması zorunlu kılınmaktadır.

Maddenin yirmi ikinci fıkrası ile yaşam hakkı, kişilerin can ve mal güvenliği, milli güvenlik ve kamu düzeninin korunması gibi gecikmesinde sakınca bulunan hallerde (Kanunun 8/A maddesi kapsamındaki durumlarda); sosyal medyanın etki hızı ve yayılım gücü dikkate alınarak müdahale süresinin kısaltılması amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda, günlük erişimi on milyondan fazla olan büyük ölçekli sosyal ağ sağlayıcıların, bu acil durum kararlarını mevcut uygulamadan daha hızlı bir şekilde, derhal ve en geç bir saat içinde yerine getirmesi öngörülmektedir.

Maddenin yirmi üçüncü fıkrasında; hakkında daha önce hukuka aykırılık kararı verilerek çıkarılmasına veya erişiminin engellenmesine hükmedilen bir içeriğin, aynı veya farklı kullanıcılar tarafından tekrar yüklenerek dolaşıma sokulmasının önüne geçilmesi hedeflenmektedir. Mahkeme kararlarının etkisizleştirilmesini önlemek amacıyla, günlük erişimi on milyondan fazla olan sosyal ağ sağlayıcılara, yapay zekâ ve otomatik sistemler dâhil olmak üzere gerekli teknik altyapıyı kullanarak söz konusu içeriğin kendi sitelerinde barınmasını proaktif olarak engelleme yükümlülüğü getirilmektedir.

Maddenin yirmi dördüncü fıkrasında yapılan değişiklik ile veri güvenliği, çocukların korunması, adli mercilerle iş birliği, kriz planlaması ve aldatıcı reklamların önlenmesi gibi Kanunun en kritik yükümlülüklerinin ihlal edilmesi durumunda uygulanacak yaptırımların caydırıcılığı artırılmaktadır. Küresel ölçekte faaliyet gösteren teknoloji şirketlerinin ekonomik büyüklükleri göz önüne alındığında maktu cezaların yetersiz kalabileceği değerlendirilerek; bu fıkroda sayılan yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde, ilgili sosyal ağ sağlayıcıya bir önceki takvim yılındaki küresel cirosunun yüzde üçüne kadar idari para cezası verilmesi öngörülmektedir.

MADDE 23- Dijital teknolojilerin gelişimiyle birlikte oyun sektörü, özellikle çocuklar ve gençler üzerinde büyük bir etki alanına sahip olmuştur. Ancak bu gelişme; şiddet, müstehcenlik, bağımlılık yapıcı unsurlar ve bilinçsiz harcamalar gibi riskleri de beraberinde getirmektedir. Madde ile, Anayasamızın ailenin ve gençlerin korunmasına yönelik hükümleri doğrultusunda, oyunların içeriklerine göre yaş kriterleriyle derecelendirilmesi ve ebeveynlere çocuklarının dijital alışkanlıklarını ve harcamalarını yönetebilecekleri etkin kontrol mekanizmalarının sunulması, toplum sağlığının ve tüketici haklarının korunmasına yönelik düzenleme yapılmaktadır.

Öte yandan, Türkiye’de milyonlarca kullanıcıya erişen yurt dışı kaynaklı oyun dağıtıcılarının, idari ve adli makamlar nezdinde hukuki bir muhatap bulundurmaması, kullanıcı mağduriyetlerinin giderilmesini ve suçla mücadeleyi zorlaştırmaktadır. Bu düzenleme ile günlük erişimi yüz binden fazla olan yurt dışı kaynaklı oyun dağıtıcılarına Türkiye’de temsilci belirleme yükümlülüğü getirilerek, yasal tebligatların ve taleplerin muhatapı netleştirilmekte; böylelikle ulusal mevzuatımıza uyumun ve hukuki denetlenebilirliğin sağlanması amaçlanmaktadır.

Son olarak, getirilen yükümlülüklerin hayata geçirilmesi ve kanunun caydırıcılığının sağlanması amacıyla kademeli bir yaptırım sistemi öngörülmüştür. İdari para cezalarından başlayarak, yükümlülüklerin ısrarla yerine getirilmemesi durumunda internet trafiği bant genişliğinin daraltılmasına kadar uzanan bu tedbirler; oyun sağlayıcı ve dağıtıcıların kurumsal şeffaflığı sağlamalarını, algoritmaları ve veri işleme süreçleri hakkında Kurumu

bilgilendirmelerini ve nihayetinde ülkemiz hukukuna uygun hareket etmelerini temin etmeyi hedeflemektedir.

MADDE 24- Dijital ortamda sunulan sosyal ağ ve oyun hizmetlerinin yaygınlaşması, bu hizmetlerin yalnızca bireysel kullanım alanı olmaktan çıkarak toplumsal yapı, aile düzeni, çocukların gelişimi, kamu sağlığı ve kamu düzeni üzerinde doğrudan ve dolaylı etkiler doğurmasına yol açmıştır. Hizmetlerin tasarımı, içerik yayılım mekanizmaları ve kullanıcı etkileşim modelleri; hukuka aykırı içeriklerin yayılması, temel hak ve özgürlüklerin ihlali ve özellikle çocuklar bakımından zararlı sonuçlar doğurabilecek riskler barındırabilmektedir. Bu nedenle, Türkiye'ye yönelik sunulan veya sunulması planlanan hizmetler bakımından sosyal ağ sağlayıcılar ve oyun dağıtıcılara, Anayasa ile güvence altına alınan temel hakların, aile ve çocukların, kamu düzeninin ve kamu sağlığının korunması ile hukuka aykırı içeriklerin yayılmasına elverişlilik açısından risk değerlendirmesi yapma ve bu değerlendirmeyi Kuruma bildirme yükümlülüğü getirilmektedir.

Madde ile öngörülen sistem, risk değerlendirmesinin yalnızca şekli bir bildirim yükümlülüğü olarak kalmamasını; Kurum tarafından incelenen ve gerekli görülmesi hâlinde ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilen etkin bir denetim mekanizmasına dönüşmesini amaçlamaktadır. Kurumun, riskin en aza indirilmesi amacıyla açıklama isteme ve hizmetin bir kısmının veya tamamının durdurulması ya da sunum şeklinin değiştirilmesi dâhil gerekli tedbirleri bildirme yetkisi, ölçülülük ilkesi çerçevesinde düzenlenmektedir.

Düzenlemede öngörülen idari para cezaları ile internet trafiği bant genişliğinin kademeli olarak daraltılmasına ilişkin yaptırım mekanizması, yükümlülüklerin etkinliğini ve caydırıcılığını temin etmeye yöneliktir. Bant daraltma tedbirinin sulh ceza hâkimliği kararıyla uygulanması, yargısal denetim güvencesini sağlamaktadır. Yükümlülüğün yerine getirilmesi hâlinde tedbirin kendiliğinden hükümsüz kalması ise müdahalenin geçici ve amaca bağlı niteliğini ortaya koymaktadır.

MADDE 25- Toplumumuzun geleceği olan çocukların yetiştirilmesinde doğumdan sonraki ilk aylarda anne çocuk birlikteliğinin sağlanması büyük önem arz etmektedir. Çocukların gelişimlerinin en kritik dönemlerinde daha uzun süre anne bakımından faydalanabilmelerini sağlamak adına madde ile değişiklik yapılmakta, kadın personele doğum sonrası verilen sekiz haftalık aylıklı izin süresi onaltı haftaya çıkarılarak ayrıca nüfus politikasının da desteklenmesi amaçlanmaktadır.

Yine sağlık durumunun çalışmaya uygun olduğunu tabip raporuyla belgeleyen kadın personelin, isteği hâlinde doğumdan önceki izin süresinden doğum sonrasına aktarabileceği süre artırılmaktadır. Böylece doğum sonrası daha fazla emzirme süresi ile çocuğun bakımının sağlanabilmesi amaçlanmaktadır.

Koruyucu aileler, çeşitli nedenlerle öz ailesi yanında bakımı geçici olarak sağlanamayan çocukların eğitim, bakım ve yetiştirilme sorumluluğunu Devlet ile paylaşmaktadır. Koruyucu aileler için öngörülen izin düzenlemesiyle personelin koruyucu aile olmaya teşvik edilmesi, koruyucu aile sayısının artmasıyla daha fazla çocuğun aile yanında bakımının sağlanması, koruyucu aileliğin çocuk koruma mekanizmasındaki yerinin güçlendirilmesi ve koruyucu aile ile çocuğun birbirine alışma sürecine destek olunması amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda maddede yapılan değişiklik ile koruyucu aile olan personele on gün izin hakkı tanınmaktadır.

MADDE 26- Darülaceze Nizamnamesinin 12'nci maddesinde yer alan, sadece İstanbul'da doğan veya İstanbul'da ikamet eden kişilerin kabulünün yapılması lafzı değiştirilerek Darülacezenin yurt içinde ve ilgili mevzuata göre yurt dışında hizmet verebileceği ibaresi eklenmiştir. Bu ifade ile sadece İstanbul'da değil Türkiye'nin ihtiyaç bulunan diğer

şehirlerinde ikamet eden ya da yurt dışında yaşayanların da Darülaceze'nin vereceği sosyal hizmetlerden faydalanması amaçlanmaktadır.

MADDE 27- Madde ile sosyal yardımların etkin bir biçimde gerçekleştirilmesi amacıyla Darülaceze'nin gıda bankacılığı faaliyetinde bulunabilmesine imkân tanınmaktadır. Gıda bankacılığı, hem israfın önlenmesi hem de ihtiyaç sahiplerinin düzenli desteklenmesi açısından etkili bir sosyal yardım aracıdır. Bu faaliyetlerin ilgili mevzuat çerçevesinde yürütülmesi, Darülaceze'nin güncel sosyal yardım modelleriyle uyumunu sağlayacaktır.

Bunun yanında kurum bakımında olmayan ihtiyaç sahiplerine aşevi hizmeti verilerek sosyal yardımlara destek olunması amaçlanmaktadır.

MADDE 28- Yürürlük maddesidir.

MADDE 29- Yürütme maddesidir.

SOSYAL HİZMETLER KANUNU VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

a) 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendine “faaliyetinde bulunan” ibaresinden sonra gelmek üzere “Darülacezeye,” ibaresi eklenmiştir.

b) 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendine “ faaliyette bulunan” ibaresinden sonra gelmek üzere “Darülacezeye,” ibaresi ve (11) numaralı bendine “işletmeleri hariç,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Darülacezeye,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 2- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 104 üncü maddesinin (A) fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “doğumdan sonra sekiz” ibaresi “doğumdan sonra onaltı” şeklinde, “toplam onaltı” ibaresi “toplam yirmidört” şeklinde, üçüncü cümlesinde yer alan “üç” ibaresi “iki” şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bir veya daha fazla çocuğa eşyle birlikte veya münferit olarak koruyucu aile olan memura çocuğun koruyucu aile yanına teslim edildiği tarihten sonra isteği üzerine on gün izin verilir.”

MADDE 3- 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 5 inci maddesinde yer alan “Türkiye İstatistik Kurumunca her ay için belirlenen Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE) aylık değişim oranları esas alınarak” ibaresi “kanuni faizi ile” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 4- 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinin (6) ve (12) numaralı alt bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, bende aşağıdaki alt bent ve fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“6. “İhtisaslaştırılmış Çocuk Evleri Sitesi”; Suça sürüklenmesi, suç mağduru olması veya sokakta sosyal tehlikelerle karşı karşıya kalması sebebiyle haklarında bakım tedbiri veya korunma kararı verilen çocuklardan psikososyal desteğe ihtiyaç duyduğu tespit edilenler ve refakatsiz çocukların bu ihtiyaçları giderilinceye kadar geçici süre ile bakım ve korunmalarının sağlandığı, bu süre içinde aile, yakın çevre ve toplum ilişkilerinin düzenlenmesine yönelik çalışmaların yürütüldüğü; çocukların mağduriyet, suça sürüklenme, yaş ve cinsiyet durumuna göre ayrı ayrı yapılandırılan güvenli yatılı sosyal hizmet kuruluşlarını,

12. “Çocuk Evleri Sitesi”; Korunma ihtiyacı olan çocukların bakımlarının sağlandığı aynı yerleşkede bulunan ev tipi sosyal hizmet birimlerinden oluşan kuruluşu,”

“17. “Çocuk Koruma İlk Müdahale ve Değerlendirme Merkezi”; Korunma ihtiyacı olan veya suça sürüklenen çocuklar hakkında uygun hizmet modeli belirleninceye veya mahkeme kararı alınıncaya kadar geçici bir süre barınma ve temel gereksinimleri karşılamak üzere açılan güvenli yatılı sosyal hizmet kuruluşlarını,”

“h) “İhtisaslaşma”; Çocuk bakım kuruluşlarının, çocukların özel surette korunmaları amacıyla yaş ve cinsiyet durumları ile psikososyal ihtiyaçlarına yönelik yapılandırılmasını,

1) “Sosyal ve Ekonomik Destek”; Ailesi veya yakını yanında bakımı için desteklenen çocuklar ve gençler ile hakkındaki korunma kararı veya bakım tedbiri kararı reşit olması nedeniyle sona eren kişilere verilen desteği,

j) “Koruyucu aile”; Korunma ihtiyacı olan çocukların bakım ve yetiştirilmelerini sağlamak üzere yanına yerleştirildiği, çocukların ihtiyaçlarını karşılamak üzere yapılacak bir ödeme karşılığında veya gönüllü olarak bakımı üstlenen kişi ya da aileyi,

k) “Merkezi izleme sistemi”; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı merkez teşkilatında kurulan, tüm sosyal hizmet kuruluşlarında bulunan yazılım destekli kamera sistemlerince yapılan

yerel kayıtların eşzamanlı olarak aktarıldığı, kesintisiz çalışan, veri toplama, analiz, denetim ve disiplin süreçlerinde kullanılan altyapıyı,”

MADDE 5- 2828 sayılı Kanunun 23 üncü maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra, mevcut ikinci fıkrasında yer alan “usul ve esası ile” ibaresinden sonra gelmek üzere “ikinci fıkra kapsamında isteğe bağlı sigorta ödemelerine” ibaresi eklenmiş ve “Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı” ibaresi “Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

“Koruyucu aile sözleşmesi devam eden koruyucu ailelerde eşlerden birinin, sigortalı olarak ay içerisinde otuz günden az çalışması ya da tam gün çalışmaması sebebiyle isteğe bağlı sigortalı olanlar hariç olmak üzere, sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi olarak isteğe bağlı sigortalılık veya iştirakçilik kapsamında ödediği primin, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 82 nci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazanç günlük alt sınırı üzerinden hesaplanacak tutarı, ödeme belgesinin ibrazı halinde aylık ödemelere ilave edilerek karşılanır. Bu fıkra kapsamında ödeme yapılan kişilerin eşlerinin vefatı halinde de isteğe bağlı sigorta primlerinin karşılanmasına devam edilir.”

MADDE 6- 2828 sayılı Kanuna 25 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Sosyal ve ekonomik destek

MADDE 25/A – Çocukların kuruluş bakımına alınmaksızın ailesi veya yakını yanında bakımı ve desteklenmesi amacıyla koruyucu ve önleyici çalışmalar yapılır. İhtiyaç duyulması halinde sosyal ve ekonomik sorunların çözümlenmesine yönelik bölgesel şartlar dikkate alınarak sosyal ve ekonomik destek sağlanır.

Korunma kararı veya bakım tedbiri kararı, reşit olması nedeniyle sona eren kişiler ile sosyal ve ekonomik destek hizmetinden yararlanırken reşit olan ve aralık vermeksizin örgün yüksek öğrenim programlarına devam eden gençler ise sosyal ve ekonomik destekten 25 yaşını tamamlayana kadar yararlandırılabilir.

Sosyal ve ekonomik destekten yararlanacakların tespiti, verilecek sosyal destekler ile geçici ve süreli ekonomik destekten faydalananlara yapılacak ödemelere ve ödemelerin sürelerine ilişkin usul ve esaslar Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre çocuğa bakmakla yükümlü olan kimsenin yönetmelikte belirlenen şartları taşımadığı halde aktif bir eylemiyle bundan haksız bir şekilde yararlandığının Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca tespit edilmesi hâlinde, Devletçe ödenen meblağın tahsili için ilgililere rücu edilir.”

MADDE 7- 2828 sayılı Kanuna 35/B maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Tasfiye işlemleri ve tedbirler

MADDE 35/C- Kanunun 35/A ve 35/B maddeleri uyarınca kapatılmasına karar verilen yatılı kuruluşlarda, ihtiyaç duyulması halinde bakım faaliyetlerinin aksamaması ve hizmetin devamlılığını sağlamak üzere merkezin olağan idari, mali, hukuki, mesleki ve diğer tüm işleri Valilikçe yürütülür. Bu yetki çerçevesinde, başka bir kuruluşa nakli hemen yapılamayan kişilere, durumlarına uygun bir kuruluşa yerleştirilinceye kadar ve azami 6 ay süreyle hizmet sunulmasına devam edilir. Bu süreçte Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı yatılı kuruluşlarda görev yapan personel geçici olarak görevlendirilebilir.

Gerçek kişi veya özel hukuk tüzel kişilerine ait sosyal hizmet kuruluşlarının kurucu veya sorumlu müdürü hakkında Kanunun 35/B maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen

eylemlerden dolayı adli kovuşturma açılması halinde kovuşturma sonuçlanıncaya kadar Valilikçe bu madde kapsamında belirtilen tedbirlerin alınmasına karar verilebilir.”

MADDE 8- 2828 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 1- Bu madde ile sağlanan istihdam hakkından yararlanmak için;

a) Bu Kanun kapsamında hakkında korunma kararı veya 5395 sayılı Kanun uyarınca bakım tedbiri kararı alınmış olmak,

b) Korunma kararı veya bakım tedbiri kararı devam ederken fasıllı olarak geçen yararlanma süreleri dahil en az beş yıl kuruluş bakımı veya koruyucu aile sosyal hizmet modellerinden fiilen yararlanmak ve reşit olduğu tarih itibarıyla fiilen yararlanmaya devam ediyor olmak,

c) Korunma, bakım tedbir kararı veya bu Kanunun 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen himaye onayının sona erdiği tarih itibarıyla Türk Vatandaşı olmak,

ç) 14 yaşını doldurduğu tarihten itibaren kuruluştan ya da koruyucu aile yanından hizmet aldığı süre boyunca fasıllı da olsa Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı kayıtlarına göre 90 günden fazla izinsiz ayrılmamış olmak,

d) En az ortaöğretim mezunu olmak,

e) 18 yaşın doldurulduğu ve korunma, bakım tedbir kararı veya bu Kanunun 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen himaye onayının sona erdiği tarihten itibaren beş yıl içinde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına başvuru yapmış olmak ve başvuru tarihi itibarıyla 30 yaşından gün almamış olmak,

şartlarının tamamının taşınması zorunludur.

Yukarıda belirtilen şartlar kapsamında hak sahibi olanların işe yerleştirilmeleri aşağıdaki usul ve esaslar çerçevesinde yapılır:

a) Kamu kurum ve kuruluşları tarafından hangi statüde olursa olsun dolu kadro ve pozisyonları toplamının binde biri, bu madde kapsamında istihdam edilecekler için ayrılır ve her yıl belirtilen oranda kişi istihdam edilir. Dolu kadro ve pozisyon toplamı binden az olan kamu kurum ve kuruluşlarına, talep edilmesi durumunda yerleştirme yapılır.

b) Hak sahipliği Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından onaylananların merkezi yerleştirme işlemleri merkezi sınav sonuçlarına göre yapılır.

c) Yerleştirme yapılacak kadro ve pozisyon sayısı 2 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine tabi kurumların dolu memur kadroları ile sözleşmeli personel pozisyonları ve işçi kadro sayılarının toplamının binde biridir. Toplam kadro ve pozisyon sayısının belirlenmesinde yerleştirme yapılacak yılın başındaki veriler esas alınır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından bu madde kapsamında hak sahiplerinin istihdam edileceği toplam kadro sayıları her kurum için tespit edilerek kurumlara bildirilir. Kurumlar, bildirilen bu kadroları merkez ve taşra teşkilatları itibarıyla dağıtımını yaparak yerleştirme dönemlerinde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bildirir. Bu madde kapsamına girenlerin yerleştirilmeleri; ortaöğretim ve daha üst öğrenim mezunları için kurumların talepleri doğrultusunda öğrenim durumları itibarıyla ihraz ettikleri ünvanın Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi eki cetvellerde yer alması şartıyla ihraz etmiş buldukları ünvanlara, bunların dışında kalan ortaöğretim ve yükseköğretim mezunları için memur ünvanlı kadro ve pozisyonlara, en az yılda bir defa olmak üzere Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca yapılır veya yaptırılır. Öğretmenlik alanları için Milli Eğitim Bakanlığınca belirlenen yükseköğretim programlarından mezun olanlar 10/10/2024 tarihli ve 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu hükümleri uyarınca istihdam edilirler. Milli Eğitim Akademisi ile ilişkileri disiplin soruşturması dışında bir sebeple kesilenler memur ünvanlı kadrolara atanırlar. Kurumlarca teşkilat bazında dağıtımın bildirilmemesi hâlinde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslar dâhilinde resen yerleştirme yapılır.

ç) Hak sahipleri bu madde kapsamındaki istihdam hakkından yalnızca bir defa faydalanabilirler. Hak sahiplerinden herhangi bir kamu kurum ve kuruluşuna yerleştirilip atama onayı alınanlar ile kamu kurum ve kuruluşlarına ait kadro ve pozisyonlara her ne surette olursa olsun atananlar ve 7528 sayılı Kanuna göre hazırlık eğitimine alınanlar bu maddede verilen hakkı kullanmış sayılır. Öğrenim düzeyinin göreve başlama sonrasında değişmesi genel hükümler dışında bir atama veya ünvan değişikliğine hak teşkil etmez.

d) Kamu kurum ve kuruluşları, bu maddede belirtilen haktan yararlanarak yerleştirilenlerin atama işlemlerinin sonucunu, herhangi bir nedenle işten ayrılan personele ilişkin belirlenecek bilgileri ve halen çalışmakta olanların bilgilerini yönetmelikte belirlenecek zaman içerisinde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Kamu Personel Bilgi Sisteminin bulunduğu Kuruma bildirir.

e) Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi kapsamı dışında kalan kurumlar da bu madde kapsamında istihdamla yükümlü oldukları kadro ve pozisyonları Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bildirmek zorundadır. Ancak, bu kurumlara yapılacak yerleştirmelerde ilgili kurumların talep ettikleri kadro ve statüler esas alınır.

f) Bu madde kapsamında yapılacak yerleştirmelerde; yerleştirilen kişinin atama onayının alınması ile birlikte diğer kanunlardaki hükümlere bakılmaksızın ve başka bir işleme gerek kalmaksızın teklif yapılan kamu kurum ve kuruluşlarına kadrolar ihdas edilmiş ve kurumların kadro ve pozisyon cetvellerinin ilgili bölümlerine eklenmiş sayılır. Bu şekilde ihdas edilen kadrolar, herhangi bir şekilde boşalması hâlinde başka bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

Öğrenim durumlarına bakılmaksızın birinci fıkra kapsamına giren kişilerin özel sektörde çalıştırılmaları hâlinde, 5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesine göre ödenmesi gereken ve aynı Kanununun 82 nci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası primi, kısa vadeli sigorta kolları primi ve genel sağlık sigortası primi, sigortalı ve işveren hissesi primlerinin tamamı ile 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 49 uncu maddesinin birinci fıkrasına göre ödenmesi gereken işsizlik sigortası primi, sigortalı ve işveren hissesinin tamamı sigortalının işe giriş tarihinden itibaren beş yıl süre ile Hazine tarafından karşılanır. Bu fıkra kapsamında sağlanan prim teşvikinden işverenler yararlanır ve Hazine tarafından işverene sağlanan sigortalı primi hissesi teşviki tutarının sigortalıya ödenmesi işverenden talep edilemez. Bu fıkra uyarınca teşvikten faydalanabilmek için Sosyal Güvenlik Kurumuna verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgelerinin kanuni süresi içinde verilmesi ve Hazinece karşılanmayan primlerin kanuni süresi içinde ödenmesi şarttır.

İşe yerleştirme yükümlülüğünün takip ve denetimine, yerleştirme yapılacak kadro ve pozisyonların belirlenmesine, merkezi sınav ve yerleştirme işlemlerine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 9- 2828 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 12 – Yatılı sosyal hizmet kuruluşlarında sunulan hizmetlerin kalite ve verimliliğinin artırılması, özel gereksinimli bireylerin ihtiyaçlarının tespit edilmesi, suç işlenmesinin önlenmesi ve acil durumlarda erken müdahalenin sağlanması amacıyla Merkezi İzleme Sistemine bağlı yazılım destekli kamera sistemlerinden yararlanılır.

Birinci fıkra çerçevesinde elde edilecek kişisel veriler adli veya idari soruşturmaya esas teşkil etmemesi halinde 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve ilgili mevzuatında gösterilen usul çerçevesinde kayıt tarihinden iki yıl geçtikten sonra silinir. Bu veriler mahkeme kararı olmaksızın hiçbir kurum, kuruluş veya kişi ile paylaşılamaz. Ancak kamu hizmetlerinin kalite ve verimliliğinin artırılması ile plan ve politika geliştirilebilmesi amacıyla bu verilerden anonim hâle getirilmek suretiyle yararlanılabilir.”

MADDE 10- 2828 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 13 – Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, bu Kanun ile diğer kanunlar ve Cumhurbaşkanlığı Kararnameleriyle Bakanlığa verilmiş olan görevleri kapsamında sunulan hizmetlerden yararlanacak kişi ve hanelerin tespiti, ulusal politika ve stratejilerin oluşturulması ve sosyal yardımlardan yararlanacak kişilerin objektif ölçütlere göre belirlenmesinde kullanılmak üzere başvuru konusuyla ilgili olmak kaydıyla, sosyal yardım veya sosyal hizmet başvurusunda bulunan ya da halihazırda bu yardım ve hizmetlerden yararlanan kişiler ile bu kişilerin hanelerine ait taşınır, taşınmaz, sosyal güvenlik, sosyal yardım, sağlık, gelir, gider, varlık, nüfus ve mali durumlarına ilişkin her türlü veri ve bilgiyi gerçek ve tüzel kişilerden talep edebilir. Söz konusu veri ve bilgiler, genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile kamu tüzel kişiliğini haiz kurumlar ve sermayesinin yarısından fazlası doğrudan doğruya veya dolaylı olarak bu kurum ve kuruluşlara ait ortaklıklar ile kamu hizmeti sunan diğer tüzel kişilerden de doğrudan talep edilebilir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, birinci fıkra kapsamında veri ve bilgilerin temin edilmesi, işlenmesi ve kaydedilmesi dâhil bunlara ilişkin her türlü işlemi elektronik ortamda yapabilir ve bunları arşivleyebilir. Bu veri ve bilgiler, kullanıma açık hale gelmesi ya da 6698 sayılı Kanun uyarınca belirlenen şartların gerçekleşmesi halinde imha edilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 11- 2828 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 14- Kadın konukevi hizmetinden yararlanan ve geliri bulunmayan veya meslek elemanının görüşü ve değerlendirme komisyonunun kararına göre yeterli geliri olmadığı değerlendirilen kadınlara ve çocuklara, 8/3/2012 tarihli ve 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında geçici maddi yardım yapılmasına karar verilmemiş olması halinde, 6284 sayılı Kanunun 17 nci maddesinde belirtilen orana göre hiçbir kesinti yapılmaksızın net harçlık verilir.

Konukevinde kalan kadınların beraberindeki öğrenim gören çocukları ile çeşitli nedenlerle öğrenimine devam etmeyen ve ücretli olarak bir işyerinde çalışmayan çocuklarına, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı çocuk bakım kuruluşlarında kalan çocuklara verilen miktar kadar hiçbir kesinti yapılmaksızın net harçlık verilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından hazırlanacak yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 12– 2828 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 20- Bu Kanunun 23 üncü maddesinde isteğe bağlı sigorta ödemelerine yönelik yapılan değişikliğin yürürlüğe girmesinden önce gerçekleştirilen isteğe bağlı sigorta bedelleri talep edilmez.

Bu Kanunun 25/A maddesinin yürürlüğe girmesinden önce gerçekleştirilen sosyal ekonomik destek bedelleri talep edilmez.

Bu Kanunun ek 1 inci maddesinde yapılan değişikliğin yürürlüğe girmesinden önce korunma kararı veya 5395 sayılı Kanun uyarınca bakım tedbiri kararı alınmış olanlara maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde beş yıl olarak düzenlenen süre şartı bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte 16 yaşını doldurmuş olanlar için iki yıl, 15 yaşını doldurmuş olanlar için üç yıl, 14 yaşını doldurmuş olanlar için dört yıl şeklinde uygulanır.

Bu Kanunun ek 1 inci maddesinde yapılan değişikliğin yürürlüğe girmesinden önce hak sahibi olanlardan daha önce istihdam hakkından yararlanmamış olanlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren oniki ay içerisinde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına başvurmaları halinde ek 1 inci maddede yer alan istihdam hakkından yararlanabilirler. Bu kişilerin işe yerleştirilmeleri bu maddenin ihdas edildiği kanun ile değiştirilen ek 1 inci maddenin değişiklikten önceki hükümlerinde yer alan usul ve esaslara göre yapılır.

Bu Kanununun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde belirtilen sürenin hesabında bu maddenin yürürlük tarihinden önceki süreler dikkate alınmaz.”

MADDE 13- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b) bendine “faaliyetinde bulunan” ibaresinden sonra gelmek üzere “Darülacezeye,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 14- 8/1/2002 tarihli ve 4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununun 1 inci maddesinin sekizinci fıkrasında yer alan “Maliye, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme, İçişleri, Çevre ve Şehircilik ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik bakanlıklarının görüşleri alınmak suretiyle Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından” ibaresi “Hazine ve Maliye, İçişleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik ve Ulaştırma ve Altyapı bakanlıklarının görüşleri alınmak suretiyle Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından müştereken” şeklinde ve dokuzuncu fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı” ibaresi “Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı” şeklinde, ikinci cümlesinde yer alan “Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı” ibaresi “Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve Hazine ve Maliye Bakanlığı” şeklinde değiştirilmiş, “altı ay içinde” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 15- 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 74 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “doğumdan sonra sekiz” ibaresi “doğumdan sonra onaltı” şeklinde, “toplam onaltı” ibaresi “toplam yirmidört” şeklinde, üçüncü cümlesinde yer alan “üç” ibaresi “iki” şeklinde değiştirilmiş, fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiş ve altıncı fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “onaltı” ibaresi “yirmidört” şeklinde ve “onsekiz” ibaresi “yirmialtı” şeklinde değiştirilmiştir.
“Bir veya daha fazla çocuğa eşyle birlikte veya münferit olarak koruyucu aile olan işçiye, çocuğun teslim edildiği tarihten sonra isteği üzerine on gün ücretsiz izin verilir.”

MADDE 16- 4857 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “beş” ibaresi “on” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 17- 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Çalıştırma yasağı

EK MADDE 1– (1) Cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı, reşit olmayanla cinsel ilişki, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma, müstehcenlik, fuhuş, insan ticareti, kasten öldürme suçlarından haklarında adli sicil ve arşiv kayıtlarında kesinleşmiş mahkûmiyet kararı bulunanlar; kamuya, özel sektöre veya sivil toplum kuruluşlarına ait her ne adla olursa olsun çocukların yoğun olarak bulunduğu çocuk hizmet birimleri, adli görüşme odaları, eğitim kuruluşları, çocuk etkinlik ve oyun evleri, okul, okul servisi, okul kantini, yurt, kreş, gündüz bakımevi, çocuk kulübü, internet kafeleri ve salonları, e-oyun yerleri, çocuk spor okulu, beden eğitimi ve spor tesisleri olarak işletilen iş yerlerini şahsen işletemez, bu iş yerlerinde çalıştırılmaz ve herhangi bir sıfatla fiilen bu işyerlerinde görev alamaz.

(2) Birinci fıkra kapsamına giren kişilere aynı fıkroda belirtilen iş yerlerinin açılması veya işletilmesi için izin ve ruhsat verilmez. Birinci fıkra kapsamındaki iş yerlerinin aynı fıkra kapsamındaki kişilerce işletildiğinin tespit edilmesi halinde bu kişilere iş yerinin devri için altı ay süre verilir ve bu sürede kişinin iş yerini fiilen işletmesine izin verilmez. Bu süre içinde devir

işlemi yapılmadığı takdirde verilen izin ve ruhsatlar, bunları veren kamu kurum ve kuruluşları tarafından derhal iptal edilir.

(3) Birinci fıkra kapsamındaki iş yerlerinde çalışanlar, adli sicil ve arşiv bilgilerine dayanılarak oluşturulan bu iş yerlerinde çalışabileceğini gösterir resmî belgeyi altı ayda bir işverene ibraz etmek zorundadır.

(4) Birinci fıkraya aykırı olarak işçi çalıştıran kişiye, mahallin mülki idare amiri tarafından bu fıkraya aykırı olarak çalıştırdığı her bir kişi başına brüt asgari ücretin üç katı tutarında idari para cezası verilir. Aykırılığın cezanın tebliğinden itibaren bir ay içinde giderilmediğinin tespiti halinde, birinci fıkraya aykırı olarak çalıştırılan her bir kişi başına brüt asgari ücretin yedi katı tutarında idari para cezası verilir. Bu cezanın tebliğinden itibaren bir ay içinde aykırılığın halen giderilmemiş olması halinde, ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından verilen izin ve ruhsatlar derhal iptal edilir.

(5) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Adalet Bakanlığı ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından müştereken belirlenir.”

MADDE 18- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 15 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “sekiz” ibaresi “onaltı” şeklinde değiştirilmiş ve “, çoğul gebelik halinde ise ilk on haftalık” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 19- 5510 sayılı Kanununun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan “doğumdan önceki ve sonraki sekizer haftalık sürede” ibaresi “doğumdan önceki sekiz ve sonraki onaltı haftalık sürede” şeklinde ve (d) bendinde yer alan “üç” ibaresi “iki” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 20- 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (f) bendine “İktisadi işletmeleri hariç,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Darülacezeye,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 21- 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“ş) Oyun: İnternet üzerinden dağıtılan, oynanan veya güncellenen dijital oyunları,
t) Oyun sağlayıcı: Oyunları veya oyun içi bileşenleri üreten gerçek veya tüzel kişileri,
u) Oyun dağıtıcı: Oyunların dağıtılmasına veya oynanmasına imkân sağlayan gerçek veya tüzel kişileri,”

MADDE 22- 5651 sayılı Kanununun ek 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “9 uncu ve 9/A maddeleri kapsamındaki içeriklere yönelik olarak” ibaresi madde metninden çıkarılmış, dördüncü fıkrasına “erişimin engellenmesi” ibaresinden sonra gelmek üzere “kararları ile yirmiüçüncü fıkranın” ibaresi eklenmiş, yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde, onsekizinci fıkrasında yer alan “en geç üç ay” ibaresi “derhal ve onbeş günü geçmemek üzere Kurum tarafından belirlenecek süre” şeklinde değiştirilmiş, ondokuzuncu fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiş, mevcut yirminci fıkrasına “ondokuzuncu” ibaresinden sonra gelmek üzere “yirminci, yirmibirinci ve yirmiüçüncü” ibaresi ve aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“(7) Sosyal ağ sağlayıcı, on beş yaşını doldurmamış çocuklara hizmet sunamaz ve bu hizmetin sunulmaması konusunda yaş doğrulama dahil gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. Sosyal ağ sağlayıcı, on beş yaşını doldurmuş çocuklara özgü ayrılaştırılmış hizmet sunma

konusunda gerekli tedbirleri alır. Bu fıkra kapsamında alınan tedbirler sosyal ağ sağlayıcının kendi internet sitesinde yayınlanır.”

“(20) Sosyal ağ sağlayıcı; açık, anlaşılır ve kullanıma elverişli ebeveyn kontrol araçları sağlar. Ebeveyn kontrol araçları;

a) Hesap ayarlarının kontrol edilmesine,

b) Satın alma, kiralama ve ücretli üyelik gibi ücrete dayalı işlemlerin ebeveyn iznine veya onayına tabi kılınmasına,

c) Kullanım süresinin izlenmesi ve bu sürenin sınırlandırılmasına, ilişkin mekanizmaları içerir.

(21) Sosyal ağ sağlayıcı, aldatıcı reklamları engelleyici tedbirleri almakla yükümlüdür.

(22) Türkiye’den günlük erişimi on milyondan fazla olan sosyal ağ sağlayıcı, 8/A maddesi uyarınca gecikmesinde sakınca bulunan haller kapsamında verilen kararların gereğini derhal ve en geç bir saat içinde uygular.

(23) Türkiye’den günlük erişimi on milyondan fazla olan sosyal ağ sağlayıcı, bu Kanun uyarınca verilen içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararlarına konu yayının kendi internet sitesinde yayınlanmaması hususunda gerekli her türlü tedbiri alır.”

“Verilen idari para cezasının tebliğinden itibaren otuz gün içinde yükümlülüğün yerine getirilmemesi hâlinde Başkan tarafından Türkiye’de mukim vergi mükellefi olan gerçek ve tüzel kişilerin ilgili sosyal ağ sağlayıcısına yeni reklam vermesi yasaklanır, bu kapsamda yeni sözleşme kurulamaz ve buna ilişkin para transferi yapılamaz. Reklam yasağı kararının verildiği tarihten itibaren üç ay içinde yükümlülüğün yerine getirilmemesi hâlinde Başkan, sosyal ağ sağlayıcının internet trafiği bant genişliğinin yüzde elli oranında daraltılması için sulh ceza hâkimliğine başvurabilir. Başvurunun kabulüne ilişkin hâkim kararının uygulanmasından itibaren otuz gün içinde söz konusu yükümlülüğün yerine getirilmemesi hâlinde Başkan, sosyal ağ sağlayıcının internet trafiği bant genişliğinin yüzde doksan oranına kadar daraltılması için sulh ceza hâkimliğine başvurabilir. Hâkim ikinci başvuru üzerine vereceği kararında, yüzde elliden düşük olmamak kaydıyla, sunulan hizmetin niteliğini de dikkate alarak daha düşük bir oran belirleyebilir. Bu kararlara karşı Başkan tarafından 5271 sayılı Kanun hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir. Hâkim tarafından verilen kararlar erişim sağlayıcılara bildirilmek üzere Kuruma gönderilir. Kararların gereği, bildirimden itibaren derhâl ve en geç dört saat içinde erişim sağlayıcıları tarafından yerine getirilir. Yükümlülüğün yerine getirilmesi hâlinde; verilen idari para cezalarının dörtte biri tahsil edilir, reklam yasağı kaldırılır ve hâkim kararları kendiliğinden hükümsüz kalır. İnternet trafiği bant genişliğine yapılan müdahalenin sona erdirilmesi için erişim sağlayıcılara Kurum tarafından bildirim yapılır.”

MADDE 23- 5651 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 5- (1) Oyun sağlayıcı oyunları yaş kriterlerine göre derecelendirmekle yükümlüdür.

(2) Oyun dağıtıcı usulüne uygun olarak derecelendirilmeyen oyunları sunamaz. Ancak, oyun sağlayıcı tarafından derecelendirilmeyen oyunları en yüksek yaş kriterine göre derecelendirmek kaydıyla sunabilir. Oyun dağıtıcı içerik veya yer sağlayıcı olmasından doğan sorumluluk ve yükümlülükleri saklı kalmak kaydıyla, usulüne uygun olarak derecelendirilmeyen içerikleri çıkarmakla yükümlüdür.

(3) Türkiye’den günlük erişimi yuzbinden fazla olan yurt dışı kaynaklı oyun dağıtıcı; Kurum, Birlik, adli veya idari makamlarca gönderilecek tebligat, bildirim veya taleplerin gereği ile bu Kanun kapsamındaki diğer yükümlülüklerin yerine getirilmesini temin için Türkiye’de gerçek veya tüzel kişi temsilci belirlemekle ve bu temsilciye dair bilgileri Kuruma bildirmekle yükümlüdür. Oyun dağıtıcı, temsilcinin iletişim bilgilerine kolayca görülebilecek ve doğrudan erişilebilecek şekilde internet sitesinde yer verir.

(4) Oyun dağıtıcı; açık, anlaşılır ve kullanıma elverişli ebeveyn kontrol araçları sağlar. Ebeveyn kontrol araçları;

a) Hesap ayarlarının kontrol edilmesine,

b) Satın alma, kiralama ve ücretli üyelik gibi ücrete dayalı işlemlerin ebeveyn iznine veya onayına tabi kılınmasına, ilişkin mekanizmaları içerir.

(5) Kurum, oyun sağlayıcı ve oyun dağıtıcının bu Kanuna uyumuna ilişkin olarak oyun sağlayıcı ve oyun dağıtıcıdan kurumsal yapı, bilişim sistemleri, algoritmalar, veri işleme mekanizmaları ve ticari tutumlar dâhil her türlü açıklamayı talep edebilir. Oyun sağlayıcı ve oyun dağıtıcı, Kurum tarafından talep edilen bilgi ve belgeleri derhal ve onbeş günü geçmemek üzere Kurum tarafından belirlenecek süre içinde vermekle yükümlüdür.

(6) Bu maddenin uygulanmasına, oyun sağlayıcının ve oyun dağıtıcının uyması gereken yükümlülükler ve yaş kriterlerine göre derecelendirmeye dair usul ve esaslar, Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

(7) Bu maddede düzenlenen yükümlülükler ile Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikte yer alan yükümlülüklerini yerine getirmeyen oyun dağıtıcıya Kurum tarafından bildirimde bulunulur. Bildirimden itibaren otuz gün içinde bildirim konu yükümlülüğün yerine getirilmemesi hâlinde oyun dağıtıcıya Başkan tarafından bir milyon Türk lirasından on milyon Türk lirasına kadar idari para cezası verilebilir. Verilen idari para cezasının tebliğinden itibaren otuz gün içinde bildirim konu yükümlülüğün yerine getirilmemesi hâlinde on milyon Türk lirasından otuz milyon Türk lirasına kadar bir kez daha idari para cezası verilebilir. İdari para cezası miktarı ihlalinin niteliği, ağırlığı, kullanıcılar üzerindeki etkisi veya meydana gelen zarar dikkate alınarak takdir edilir.

(8) İkinci kez verilen idari para cezasının tebliğinden itibaren otuz gün içinde bildirim konu yükümlülüğün yerine getirilmemesi hâlinde Başkan, oyun dağıtıcının internet trafiği bant genişliğinin yüzde elli oranında daraltılması için sulh ceza hâkimliğine başvurabilir. Başvurunun kabulüne ilişkin hâkim kararının uygulanmasından itibaren otuz gün içinde bildirim konu yükümlülüğün yerine getirilmemesi hâlinde Başkan, oyun dağıtıcının internet trafiği bant genişliğinin yüzde doksan oranına kadar daraltılması için sulh ceza hâkimliğine başvurabilir. Hâkim ikinci başvuru üzerine vereceği kararında, yüzde elliden düşük olmamak kaydıyla, sunulan hizmetin niteliğini de dikkate alarak daha düşük bir oran belirleyebilir. Bu kararlara karşı Başkan tarafından 5271 sayılı Kanun hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir. Hâkim tarafından verilen kararlar erişim sağlayıcılara bildirilmek üzere Kuruma gönderilir. Kararların gereği, bildirimden itibaren derhâl ve en geç dört saat içinde erişim sağlayıcıları tarafından yerine getirilir. Bildirim konu yükümlülüğün yerine getirilmesi hâlinde; verilen idari para cezalarının dörtte biri tahsil edilir ve hâkim kararları kendiliğinden hükümsüz kalır. İnternet trafiği bant genişliğine yapılan müdahalenin sona erdirilmesi için erişim sağlayıcılara Kurum tarafından bildirim yapılır.”

MADDE 24- 5651 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 6- (1) Ek 4 üncü maddenin birinci fıkrası kapsamında yer alan sosyal ağ sağlayıcı ve ek 5 inci maddenin üçüncü fıkrası kapsamında yer alan oyun dağıtıcı, Türkiye’ye yönelik sunduğu veya sunacağı hizmetler için Anayasa ile güvence altına alınan temel hakların, aile ve çocukların, kamu düzeni ve kamu sağlığının korunması ile hukuka aykırı içeriklerin yayılmasına elverişliliği açısından risk değerlendirmesi yapmak ve Kuruma bildirmekle yükümlüdür.

(2) Kurum risk değerlendirmesine konu hizmetleri, yukarıda yer verilen sebepler açısından incelerken gerekli görmesi halinde ilgili kurum ve kuruluşlardan görüş alabilir.

(3) Kurum, inceleme neticesinde sunulan veya sunulacak hizmetlerdeki riskin en aza indirilmesi için ilgili sosyal ağ sağlayıcı ve oyun dağıtıcıdan açıklama isteyebilir. İlgili sosyal

ağ sağlayıcı ve oyun dağıtıcı, açıklamalarını on beş gün içinde Kuruma gönderir. Kurum tarafından yapılan değerlendirme neticesinde sunulan hizmetin bir kısmının veya tamamının durdurulması ve hizmet sunum şeklinin değiştirilmesi de dâhil olmak üzere gerekli tedbirlerin alınması hususunda ilgili sosyal ağ sağlayıcı ve oyun dağıtıcıya bildirim yapılabilir.

(4) Bildirimden itibaren on beş gün içinde bildirim konu yükümlülüğün yerine getirilmemesi hâlinde Başkan tarafından bir milyon Türk lirasından otuz milyon Türk lirasına kadar idari para cezası verilebilir. İdari para cezası miktarı ihlalinin niteliği, ağırlığı, kullanıcılar üzerindeki etkisi veya meydana gelen zarar dikkate alınarak takdir edilir.

(5) İdari para cezasının tebliğinden itibaren otuz gün içinde Kurum tarafından bildirilen tedbirleri almayanlar hakkında Başkan, internet trafiği bant genişliğinin yüzde elli oranında daraltılması için sulh ceza hâkimliğine başvurabilir.

(6) Başvurunun kabulüne ilişkin hâkim kararının uygulanmasından itibaren otuz gün içinde söz konusu yükümlülüğün yerine getirilmemesi hâlinde Başkan, internet trafiği bant genişliğinin yüzde doksan oranına kadar daraltılması için sulh ceza hâkimliğine başvurabilir. Hâkim ikinci başvuru üzerine vereceği kararında, yüzde elliden düşük olmamak kaydıyla, sunulan hizmetin niteliğini de dikkate alarak daha düşük bir oran belirleyebilir.

(7) Bu kararlara karşı Başkan tarafından 5271 sayılı Kanun hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir. Hâkim tarafından verilen kararlar erişim sağlayıcılara bildirilmek üzere Kuruma gönderilir. Kararların gereği, bildirimden itibaren derhâl ve en geç dört saat içinde erişim sağlayıcıları tarafından yerine getirilir. Bildirim konusu tedbirin gereğinin yerine getirilmesi halinde hâkim tarafından verilen karar kendiliğinden hükümsüz kalır. İnternet trafiği bant genişliğine yapılan müdahalenin sona erdirilmesi için erişim sağlayıcılara Kurum tarafından bildirim yapılır.

(8) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 25- (1) 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 128 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin birinci paragrafının birinci cümlesinde yer alan “doğum yaptığı tarihten itibaren sekiz hafta” ibaresi “doğum yaptığı tarihten itibaren onaltı hafta” şeklinde, “toplam onaltı” ibaresi “toplam yirmidört” şeklinde, üçüncü cümlesinde yer alan “önceki üç” ibaresi “önceki iki” şeklinde, üçüncü paragrafının birinci cümlesinde yer alan “en fazla üç yaşında bir çocuğu evlat edinen kadın personele çocuğun ana ve babasının rızasının kesinleştiği tarihten veya vesayet dairelerinin izin verme tarihinden” ibaresi “en fazla üç yaşında bir çocuğu eşiyle birlikte veya münferit olarak evlat edinen kadın personele bu bentte geçen sekiz haftalık iznin bitiminden” şeklinde değiştirilmiş ve bende ikinci paragrafından sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraflar eklenmiştir.

“En fazla üç yaşında bir çocuğu eşiyle birlikte veya münferit olarak evlat edinen subay/astsubaylar ile subay/astsubay olmayan eşin münferit olarak evlat edinmesi halinde subay/astsubay olan eşlerine çocuğun teslim edildiği tarihten itibaren sekiz hafta süre ile izin verilir. Bu izin evlatlık kararı verilmeden önce çocuğun fiilen teslim edildiği durumlarda da uygulanır.

Bir veya daha fazla çocuğa eşiyle birlikte veya münferit olarak koruyucu aile olan subay/astsubaya çocuğun koruyucu aile yanına teslim edildiği tarihten sonra isteği üzerine on gün izin verilir.”

(2) 9/7/1982 tarihli ve 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununun ek 11 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (d) bendinin birinci cümlesinde yer alan “doğum yaptığı tarihten itibaren sekiz hafta” ibaresi “doğum yaptığı tarihten itibaren on altı hafta” şeklinde, “toplam on altı hafta” ibaresi “toplam yirmi dört hafta” şeklinde, üçüncü cümlesinde yer alan “önceki üç” ibaresi “önceki iki” şeklinde, “en fazla üç yaşında bir çocuğu evlat edinen kadın personele çocuğun ana ve babasının rızasının kesinleştiği tarihten veya vesayet dairelerinin izin verme

tarihinden itibaren” ibaresi “en fazla üç yaşında bir çocuğu eşiyile birlikte veya münferit olarak evlat edinen kadın personele bu bentte geçen sekiz haftalık iznin bitiminden itibaren” şeklinde değiştirilmiş ve bende aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Üç yaşını doldurmamış bir çocuğu eşiyile birlikte veya münferit olarak evlat edinen subay, sözleşmeli subay, astsubay, sözleşmeli astsubay ve uzman erbaş ile subay, sözleşmeli subay, astsubay, sözleşmeli astsubay ve uzman erbaş olmayan eşin münferit olarak evlat edinmesi hâlinde subay, sözleşmeli subay, astsubay, sözleşmeli astsubay ve uzman erbaş olan eşlerine, çocuğun teslim edildiği tarihten itibaren sekiz hafta süre ile aylıklı izin verilir. Bu izin evlatlık kararı verilmeden önce çocuğun fiilen teslim edildiği durumlarda da uygulanır.”

“Bir veya daha fazla çocuğa eşiyile birlikte veya münferit olarak koruyucu aile olan personele çocuğun koruyucu aile yanına teslim edildiği tarihten sonra isteği üzerine on gün izin verilir.”

(3) 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun ek 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (ç) bendinin birinci cümlesinde yer alan “doğum yaptığı tarihten itibaren sekiz hafta” ibaresi “doğum yaptığı tarihten itibaren on altı hafta” şeklinde, “toplam on altı hafta” ibaresi “toplam yirmi dört hafta” şeklinde, üçüncü cümlesinde yer alan “önceki üç” ibaresi “önceki iki” şeklinde, “en fazla üç yaşında bir çocuğu evlat edinen kadın personele çocuğun ana ve babasının rızasının kesinleştiği tarihten veya vesayet dairelerinin izin verme tarihinden itibaren” ibaresi “en fazla üç yaşında bir çocuğu eşiyile birlikte veya münferit olarak evlat edinen kadın personele bu bentte geçen sekiz haftalık iznin bitiminden itibaren” şeklinde değiştirilmiş ve bende aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Üç yaşını doldurmamış bir çocuğu eşiyile birlikte veya münferit olarak evlat edinen subay, sözleşmeli subay, astsubay, sözleşmeli astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaş ile subay, sözleşmeli subay, astsubay, sözleşmeli astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaş olmayan eşin münferit olarak evlat edinmesi hâlinde subay, sözleşmeli subay, astsubay, sözleşmeli astsubay, uzman jandarma ve uzman erbaş olan eşlerine, çocuğun teslim edildiği tarihten itibaren sekiz hafta süre ile aylıklı izin verilir. Bu izin evlatlık kararı verilmeden önce çocuğun fiilen teslim edildiği durumlarda da uygulanır.”

“Bir veya daha fazla çocuğa eşiyile birlikte veya münferit olarak koruyucu aile olan personele çocuğun koruyucu aile yanına teslim edildiği tarihten sonra isteği üzerine on gün izin verilir.”

MADDE 26- 12 Nisan 1332 tarihli Darülaceze Nizamnamesinin 12 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ancak Dersaadet’de mütevellid veya mütevattın olub da” ibaresi madde metninden çıkarılmış, fıkranın birinci cümlesinden önce gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Darülaceze yurt içinde ve ilgili mevzuata göre yurt dışında da hizmet verebilir.”

MADDE 27- Darülaceze Nizamnamesinin 25 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“MADDE 25/A- Darülaceze, ihtiyaç sahiplerine yardım amacıyla ilgili mevzuat hükümlerine göre gıda bankacılığı faaliyetinde bulunabilir ve ihtiyaç sahiplerine aşevi hizmeti verebilir.”

MADDE 28- Bu Kanunun;

- a) 22 nci, 23 üncü ve 24 üncü maddeleri yayımı tarihinden itibaren 6 ay sonra,
- b) Diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 29- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.